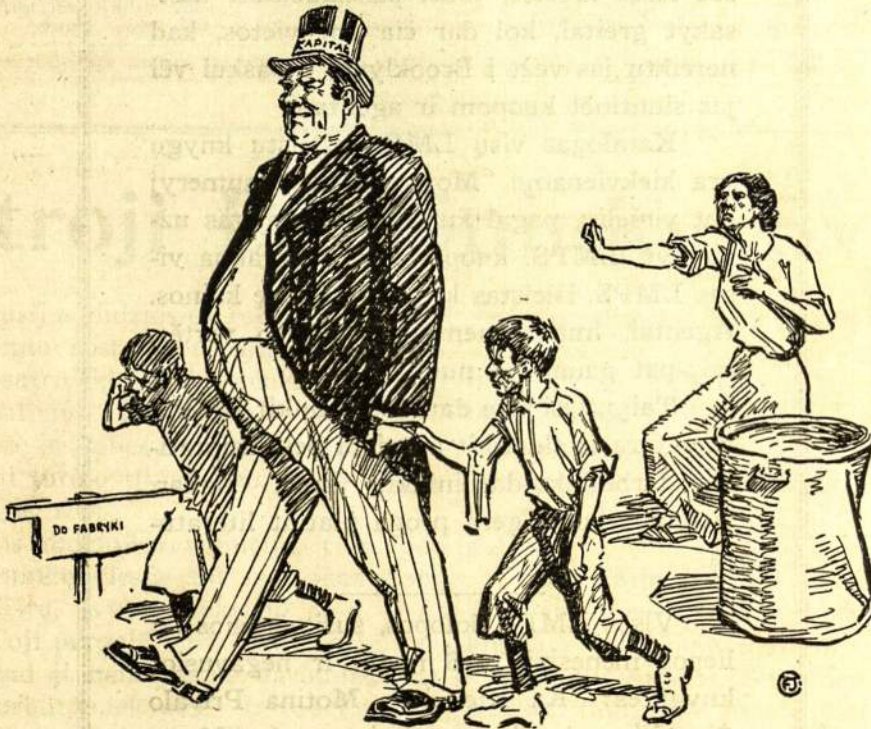

MOTERŲ BALSAS

(THE WOMEN'S VOICE)

Paveikslėlis parodo, kaip motinai skauda širdį, kuomet jos vaikai, bado verčiami, turi eiti kapitalistui dirbti.

L. M. P. S. Kuopų ir Agentų Domai.

Kadangi "M. B." greitu laiku bus perkeltas į Brooklyn, N. Y., o turime čia daug LMPS. išleistų knygų, todėl visos LMPS. kuopos, pavienės narės ir agentai malonėkite užsisakyti tiek knygų, kiek tik galite išplatinti šiuo žiemos sezonu, kad mums būtų lengviau kraustyti. Kraustydami lėšos labai didelės, todėl pasiskubinkite užsisakyti greitai, kol dar čia ant vietos, kad nereiktų jas vežti į Brooklyną, o paskui vėl jas siuntinėti kuopom ir agentam.

Katalogas visų LMPS. išleistų knygų yra kiekviename "Moterų Balso" numerį ant viršelių, pagal kurį galima knygas užsisakyti. LMPS. kuopos ir narės gauna visas LMPS. išleistas knygas už pusę kainos. Agentai, imanti nemažiau dolerio vertės, taip pat gauna 50 nuos.

Taigi, visi prie darbo! Platinkite LMPS. literatūrą ir skleiskite apšvietą bei susipratimą darbininkų-darbininkių tarpe. Dabar, žiemos sezone, gera proga platinti literatūrą.

Visos LMPS. kuopos, susitvėrusios iki liepos mėnesiui 1918 metų, ir negavusios knygutės: "Ką Kiekviena Motina Privalo Žinoti?", malonėkite greitai pranešti "Moterų Balso" administracijai. Ta knygutė išsiuntinėta visom kuopom lapkričio mėn. 1918 metais, bet daugelis kuopų sako negavusios jos; todėl mes norime žinoti, kurios kuopos gavo, o kurios ne.

"M. B." Administracija.

MOTERŲ BALSAS

PIRMAS LIETUVIŲ DARBININKIŲ MĖNESINIS ŽURNALAS.

Lietuvių Moterų Progresyvio Susivienijimo Organas.

The Women's Voice—Lithuanian Monthly Journal. Published by the Lithuanian Women's Progressive Alliance of America. Editor Miss. J. Benes. Manager Miss J. Benes. Subscription: \$1.25 a year; 6 months 65c; single copy 10c. Address: Moterų Balsas, 219 N. 58th St., Philadelphia, Pa.

Entered as second-class matter October 5, 1916 at the Post Office at Phila. Pa. under the Act of March 3, 1879

No. 11.

Lapkritis (November), 1919.

Metai III.

Antroji Darbininkų Šventė

Iki Rusijos didžiosios revoliucijos, kuri nutrenkė nuo sosto kruvinąjį budelį carą, o vėliau sutriuškėjusi buržuazijos galybę, pavedė patiems darbininkams ir valstiečiams savo ir šalies reikalus tvarkyti,—darbininkai turėjo tikrai vieną savo šventę, butent 1 Gegužės.

Rusijos didžioji revoliucija, t. y. pergalė darbininkų klesos ant savo išnaudotojų kapitalistų, įvyko lapkričio 7 d. 1917 metais. Toji pergalė buvo taip didelė, taip galinga, kad ji neišnyks iš darbininkų atminties, turbūt, niekad. Ir todėl ta diena lapkričio 7 turi but brangi viso pasaulio proletariatui. Ta diena, tai antra pirmoji gegužės, antra darbininkų šventė, tai didžiosios pergalės diena.

Nežiurint to, kad tai yra tik vienos šalies darbininkų pergalės diena, nežiurint to, kad kitų šalių darbininkai dar tebevelka kapitalizmo jungą, vienok ta pergalė buvo taip didelė, taip nepaprasta ir negirdėta pasaulio istorijoje, kad tą dieną kiekvieno susipratusio darbininko širdis iš di-

delio džiaugsmo plaka smarkiau. Tą dieną kiekvieno susipratusio darbininko ir darbininkės viltis atgija, drąsa ir energija pakyla, drutėja, ir jis žiurėdamas į tekančią Rusijos padengęj socializmo-komunizmo saulutę, pilnas vilties ir energijos, drąsiai žengia į kovą su savo skriaudikais-išnaudotojais.

Todel šią Rusijos proletariato pergalės dieną mes susipratę darbininkai ir darbininkės privalome branginti ir apvaikšioti kuoiškilmingiausiai. Šią dieną mes turime pašvęst tam, kad supažindinti visus darbininkus ir darbininkes su ta diena, su ta didžiausia darbininkų klesos pergale, ir kad paskatinti juos prie griežtesnės kovos prie greitesnio įvykinimo tokios-pat dienos visame pasaulyje.

Šią dieną iškilmingai rengiasi apvaikšioti ir patį pergalėtojai, Rusijos darbininkai ir valstiečiai. Jie tą dieną apvaikščioja su didžiausiom iškilimėm, su didžiausiu džiaugsmu. Jie, už toj dienoj atsiektas pergalės, noriai aukauja savo gyvastis. Jie

su didžiausiu pasišventimu kovoja ir žūva kovoj, kad apgynus tos dienos laimėjimus —revoliucijos laimėjimus.

Todel mes, susipratę darbininkai ir darbininkės, privalome paduoti jiems draugišką ranką, privalome padėti jiems kovoj su bendru priešu, kapitalizmu, kuris kaip koks smakas išsiziojęs, išskėtęs nagus stengiasi praryt juos, stengiasi pagriebt juos į savo nagus ir sunaikint visus jų laimėjimus, sunaikint tą krauju ir ašaromis aplaistytą, sunkiai iškovotą, darbininkų tvarką. Šiais metais 7 d. lapkričio sukanka du metai, kaip Rusijos nukankinti, karės nuvarginti darbininkai ir valstiečiai kovoja su tuo baisiuoju siaubunu—imperializmu. Du metai sunkios, neatlaidžios kovos! Du metai bado, skurdo ir šalčio jau iškentėjo jie, liedami kraują ir ašaras, bet nepasidavė savo persekiotojams.

Rodos sunku sau įsivaizdinti, kaip žmonės prie taip sunkių aplinkybių, tiek vargo iškentėjo, gali taip drūčiai laikytis, kada viso pasaulio imperialistai-kapitalistai sujungę savo spėkas, lyg tie alkani žvėrįs, drąško tą nuvargintą šalį.

Tas parodo, kad Rusijos darbininkai ir valstiečiai yra tvirtai pasiriję kovot iki galutinios pergalės. Yra pasiryžę viską pašvęst, kad tik apgint savo darbininkiškus laimėjimus. Su negirdėtu narsumu ir pasišventimu kovoja kaip vyrai, taip ir moters, ir todėl kapitalistiški vanagai nieko negali jiems padaryti. Savęs suraminimui ir darbininkų apmulkinimui tie vampirai skelbia nuolat melagingas žinias apie savo laimėjimus, o kaip pasirodo, tai yra tiktai muilo burbulai, kurie greitai truksta, o raudonoji vėliava vis dar galingai plevėsuoja ant Rusijos žemės.

Raudonoji vėliava, pasirodo, esanti galinga ir nepergalima. Raudonoji vėliava linksmi plevėsuoja ant Rusijos kovotojų eilių ir kviečia viso pasaulio darbininkus stoti į eiles po tąją vėliava ir kovoti tol, kol tas smakas, kuris per tiek metų rijo vyrus, moteris ir kudikius, nebus apgalėtas ir raudonoji darbininkiškoji vėliava negalės laisvai ir iškilmingai plevėsuot visame pasaulyj. Kovoti tol, kol darbininkai negalės visame pasaulyj linksmi ir iškilmingai apvaikščirot savo pergalės šventę.

Motina ir Kudikis Rusijoje

Rusijoje, caro laikais, faktiškai įstatymus išleisdavo valdančioji kapitalistų kles, lyginai, kaip kad visose “demokratinėse” valstybėse, kurios tvarkosi ant darbininkų išnaudojimo pamato.

Valdančiajai kapitalistų klesai rūpėjo daugiausia savieji reikalai, ir kadangi darbininkų reikalai griežtai skiriasi nuo jos reikalų, tai ji ir nepajiegė suprasti darbininkų padėjimo. Įstatymus, kuriuos išleisdavo tie valdininkai neva delei “pagerinimo” darbininkų buvio, pastumėjo darbo žmones dar giliau į vargo verpetą.

Iš priezasties netikusių įstatymų, kasmet virš du milionu jaunų gyvasčių tapdavo mirties aukomis. Kasmet Rusijos žemė mirkdavo ašarose virš dviejų milionų

motinų, kurios darbo nuvargintos laidodavo į perdaug anksti atvirą kapą tas nekalta aukas, bjauraus visuomenės surėdymo.

Pavyzdys kapitalistiškos “doros”, buvo našlaičių užkišti prieglaudos namai, kur išauklėjimo budas buvo nepakenčiamas, kur mirties ranka skynė milžinišką skaitlių gyvasčių jaunų kudikių. Ta cariška “dora” buvo tiktai įžeidimas šventų motinos jausmų. Ta bevaikių buržuazinės dvasios ponių “dora” buvo tiktai pajuoka darbininkės motinos, kaipo gimdymo mašinos.

Tuojuo po darbininkų revoliucijos laimėjimo, šitas bausis slogutis išnyko miglose praeties.

Dabartinėj Sovietų Rusijoje, Aleksandra Kollontaj, Liaudies Gerbuvio Komisa-

rė, pasišventusiai dirba delei teisingo labo motinos darbininkės ir kudikių. Ji dirba ne iš "mielaširdystės", kaip kad buržuazinės ponios caro laikuose darydavo, bet todėl, kad jai įsakyta Rusijos darbininkų valdžios, kuri visokiais galimais budais gerina motinų padėjimą, ne todėl, kad "dora" tai reikalauja, bet kaip visuomenės narė ir motina kudikių, kurie bus ateityj šalies tvarkytojai.

Visos įstaigos, pagerinimui kudikių padėjimo, surištos su Liaudies Gerbuvio Komisarjatu, tapo suvienytos į vieną organizaciją po kontrole Motinų ir Kudikių Skyriaus.

Tos organizacijos komitetas turi prisiimti sekančių principų.

1. Apsaugojimas motinos kudikio labui.

2. Auklėjimas kudikių socialistinėje-komunistinėje dvasioje.

3. Pritaikymas tokių aplinkybių, kuriomis bus pamatu kudikio fizinio ir moralinio išsivystymo ir aiškaus supratimo gyvenimo.

Rusijoje kiekvienas darbo tėvų kudikis, gali gauti pilną užlaikymą nuo valstybės iki 14 metų amžiaus.

Ponų palociai ir kvietkynai yra pakeisti į kudikių žaidimo vietas.

Buvusiame Žieminiame Palociuje 100,000 (šimtas tukstančių) kudikių yra maitinami kasdien.

Kuogeriausi ligonbučiai yra prieinami visiems dykai.

zaciją po kontrole Motinų ir Kudikių Sk.

Busiančios motinos yra paliuosuojamos nuo darbo 6 savaites prieš gimdymą ir šešias po gimdymui; už tą laiką valstija apmoka joms pilną algą, kokią jos gavo dirbdamos.

Ir dar drįsta šalis, kur jauni kudikiai, vietoj buti mokykloj, yra kankinami dirbtuvėse ir motinos darbininkės yra begėdiškai išnaudojamos darbavių ir neturi jokio prijautimo iš valdžios pusės, kur dvokiantis šaligatvis yra kudikių žaidimo vieta ir motina-auklėtoja netik nėra aprupinta, bet dar paniekinta, melagingai skelbti da-

bartinę darbininkų valdžią Maskvoje, kaipo doros mindziotoją (ypač spaudoj ir krutomuose paveikluose) ir net pasistatyti save augščiau dabartinės Rusų Sovietų Valdžios.
M. U.

Moteris--Gyvenimo Sergėtoja

A. Lunačarski.

Badas ir meilė stumia istoriją.

Badas pastumėjo žmonija prie technikos užkariavimų; pirmuoju simpatijos jausmu, kuris padėjo pamatus visai žmonijos kulturai, buvo santykiai motinos su kudikiu.

Ne vyras ir moteris, apsikabinusieji viens kitą, atrado pradžia meilės, bet motina, kuri savo krutim maitina sunų. Paprastai ir naturaliai ji pasiliko su juo ir tuo laiku, kada vyras, miklus ir tvirtas, bėgiojo giriose, apsvaigintas troškulio kraujo ir užmušimų,—moteris-motina tvėrė gyvenimą ir rupestingai tēmijo sėklos auginimu, atarsdama naujus auginimo budus, kulturizavo juos. Jinai savo silpnomis rankomis palaikydavo tą brangią ugnelę, kuri šildė ir dziugino jos kudikį, nuvydama laukinius žvėris nuo jų menkos bakuzėlės.

Nuilsęs, išalkęs vyras ėjo, matydamas ugnies ženklą ir rasdavo pastogę ir maisto. Vis labiau jį pradėjo traukti nuo netikusios medzioklės gyvenimo prie ramių moteries ir vaikų namų. Tiktai po jos įtekme laikinai mesdavo jis laukinio medžiojimo ir karės troškimą, ir stebėdamasis stodavo priešais išradėją moterį.

Taip, pirmu pašaukimu moteries buvo ne tik gimdymas gyvenimo, bet ir jo apsaugojimas; ji pirmutinė pastumėjo žmoniją prie kultūros, kuomet vyras da buvo tikrai laukinis sutvėrimas.

Beveik visi žmonės perėjo per taip vadinamą matriarchatą, kuris beveik visur buvo tokio pobūdžio, kad prie moteries budavo komunistinis žemdirbystės tvarkymas,—ne kraujo trokštantis, ne karinis, ne medzioklės. Įdomu tas, kad moteris niekuomet matomai, nebuvo žmogėdžia. Atsižvel-

giant į lėtą žmonijos vystymąsi tais laikais, tas laikotarpis tęsėsi dešimtis tukstančių metų ir, žinoma, negalėjo nepalikti gilaus ženklo ant žmonijos sielos.

Vaikai jaunuose metuose buvo ant rankų moterų, ir tiktai suaugus pereidavo į karines bei medžiojimo draugijas. Moteries auklėjimo ženklai niekuomet pilnai negalėjo išdilt iš vyro širdies, o tankiai prieš jį prisimindavo da bobutės pavyzdžiai,—gabios šeimynos tvarkytojos. Gerbiant šituos mirusius tvarkytojus ir išsivystė, kaip prirodo šių laikų mokslas, garbinimas dievaitės moteries, kuris gali but prilyginimu visoms tautoms, da neišnykusiu iki šių laikų.

Paslaptinga ir viską žinanti Izida—motina dievo išgelbėtojo Goro, rinko šmotelius kuno Oziriso, kuris buvo sukapotas karėj, ir kvėpė į jį gyvastį; meilioji Astarta, eina jieškot savo mylimojo, užmušto karėje, ir sugražina jam gyvastį; išsilgusi Demetra (motina dievų), kuri po visą Graikiją jieško pavogtosios dukters ir atima ją; visuomet ir visur esanti Geja—žemės motina,—visą, kas gyva, pagimdžiusi ir maitinanti, ir Gera dangaus karalienė—debesų pati, palaikanti gyvastį lietum-pieniu—visa tai prakilnūs pasakiniai paveikslai, kuriuose žmonija išgarbino moterį-motiną, gaminančią ir saugojančią gyvastį. Net ir iki šiam laikui mes, netikinti į jokus dievus, negalim nepratart be meilės jausmo žodžius: “Motina-Gamta”.

Kaip įdomu, kad krikščionybė, paniekinanti gyvenimą, o su tuo ir moterį, nors išsiplėtojusi vyriausia ačiu jai, neapsiėjo be dievaitės ir turėjo sutvert augštą paveikslą Madonos-moteries su perverta krutine, atiduodančia svietui savo sunų. Bet to da maža. Madonna-Dievo-Motina bažnytinėse giesmėse vadinama “svieto užtarytoja”. Jinai yra ženklas tyriausios meilės. Juk tikinti į Kristų stengėsi sutvert vaizdą didžios meilės, ir, vienok, saldžiausias Jėzus taip supainiotas abejotinos vyrų teisybės grandiniu, kada palieka labai aštrių teisėju, tai griešninkas apeliuoja nuo jo prie

didžiai teisingos, berybės, moteries meilės.

Patriarchatas, pavergęs moterį, pasiuntęs ją į haremus, padaręs ją didžiausia verge, vergų verge, vienok buvo bespėkis išplėšt iš žmonijos širdies motinos paveikslą. Delko-gi? Ne tiktai delto, kad matriarchatas pats savaimi paliko gilius ženklus, bet ir delto, kad kiekvienas vyras buvo kudiškiu, ir pats begailestingiausias despotas savo laiku gulėjo bejiegium mažulėliu prie motinos-maitintojos krutinės; nuo jos išsimokino pirmųjų žodžių, nuo jos jieškojo užtarimo nuo pirmųjų skriaudų. Argi nepasakoja mums, kad tankiai laike karės, mirtinai sužeistas kareivis sušunka: “mama”.

Moteris yra saugotoja nuo žiaurumų. Ir nežiurint į tai, kaip mažai ji galėjo intakos padaryti į draugiją, atsižvelgiant į jos amžiną pavergimą žiauria spēka,—kiekvieną sykį, kada jai pasisekdavo nors nedrąsiai išeit į istoriją, jos pasirodymas reiškė suminkštėjimą papročių, įvedimą gražumo ir malonumo į gyvenimą. Ačiu jai tokiuose laikotarpiuose, kaip 13 amžių Provanse ir 14 amžių Italijoje buvo sutverta mistiškoji meilė; 17 ir 18 amžių Prancuzijoje moteris prisidėjo prie praplatinimo revoliucinių idėjų, kaip savo laiku ji uoliai platino krikščionybės idėjas. Ypatingai pasižymi moteris dalyvavime Prancuzų revoliucijoje.

Tame kruviname laikotarpyje ir moteris buvo užsikrėtus vyrišku žiaurumu. Bet jeigu ji kartais ir veikė ginkluota ranka, tai visados vardan prispaustųjų ir vardan idealo meilės ir pasigailėjimo. Kaip pavyzdys bus Rolan, de-Merikur ir kitos, kurių moteriškumo ženklai neišdyla.

Kokia tik šalis atbunda prie susipratimo,—moteris su visu savo meilės karštumu stengiasi užimt pritinkančią sau vietą. Rusų moteris turi daug kuo pasididžiuot savo veikimu didžiame, beveik šimtmetiniame, rusų revoliuciniame judėjime, kuris dabar išsirišo pastebėtinu pasisekimu.

(Iš “N. M.”)

Visuomenės Perversmai Pagal Proletariato Pasauliožvalgą

ANUPRAS A. KARALIUS.

(Tęsa)

PROLETARIATAS.

Paskutinėse kapitalizmo dienose žmonių visuomenė yra galutinai perskilus į dvi viena kitai priešingas puses: į kapitalistus ir praletariatą. Priešginumas tarp šių viena kitai priešingų klesų vis labiau didina tą bedugnę, kuri dalina visuomenę į kapitalistų, atgyvenusių ir likusių netinkama atstovauti žmonijos reikalus, luomą, ir į darbininkų klesą, kurios rankose yra vargstančios žmonijos išliuosavimas. Kadangi proletariatas yra kolektyvio dirbimo budo plėtojimosi pasekmė, tai vientik jam ir priklauso ateitis.

Iš kur atsirado proletariatas?

Prasidėjus samdomui triusui ėmė labiau plėtotis darbininkų skaitlius, kurie darė gyvenimą parduodami savo darbo pajiegas. Augantiems pramonijos ir pirklybos miestams buvo reikalingi alginiai vergai. Kada dideli žemės plotai tapo pavirsti į ganyklas, kad augint gyvulius, kurie atnešdavo didelius pelnus, daugybė bauždžiauninkų ir žemių randavotojų turėjo eiti į pramonijos ir pirklybos miestus ir jieskoti darbo pajiegų pirkėjų. Anglijos buržuazija prievarta vertė žemdirbius apleisti kaimo gyvenimą ir keliauti į fabriku miestus. O kada tapo išrasta dirbimo mašinos, daugybė amatninkų ir pirklių tapo nustumti į samdomųjų eiles. Besiplėtojant kapitalistiniui dirbimo budui, darbo pajiegų pardavėjų armijos smarkiai didinosi.

Nuo šio laiko klesų kova pradėjo būti žiauri ir atvira. Darbininkai, darbo pajiegų pardavėjai susiremdavo su kapitalistais, darbo pajiegų pirkėjais, darbo pajiegų rinkose. Darbininkai stengėsi parduoti savo darbo pajiegas už augščiausią kainą, o kašitos aplinkybės auklėjo tarp kapitalistų pitalistai stengėsi pirkti jas kuopigiausiai. ir darbininkų vis aštresnį priešginumą.

Kadangi darbininkų skaitlius peraug-

davo darbo pajiegų reikalavimus, konkurencija nešdavo darbo žmonėms didelį vargą ir skurdą. Kad panaikinus šitą konkurenciją, galėjus parduoti darbo pajiegas už augštesnę kainą, jie pamatė, kad būtina reikia organizuotis. Tad fabriku darbininkai pradėjo organizuoti amatų unijas, arba darbo pajiegų monopolius.

Juo didyn ėjo darbininkų skaitlius ir juo labiau mašinu pagerinimai naikino amatų rybas, darė dirbimą kolektyvių, tuo labiau darbininkų judėjimai darėsi vienos klesos judėjimu. Juo žiauriau kapitalistai išnaudodavo darbininkus, tuo smarkiau darbininkai vienijosi į vieną milžinišką proletariato armiją.

Komunistų manifeste yra pasakyta, kad "buržuazija nevien nukalė ginklus, kuriais ji bus nugalabinta, ji išauklėjo ir vyrus, kurie vartos tuos ginklus, dabartinius darbininkus, proletarus".

Kapitalistinis dirbimo budas išauklėjo apsišvietusį proletariatą. Pirm kapitalistai galėjo gauti darbininkus, kurie pasekmingai būtų galėję valdyti, taisyti ir dirbti mašinas, turėjo įsteigti mokyklas, kuriose darbininkai galėtų susipažinti su technikos mokslais. Pramonijoje ir vaizboje buvo reikalingi išsilavinusieji darbininkai. Kapitalistai, kuriuos konkurencija versdavo gerinti mašinas ir tobulinti pramonijos ir vaizbos santykius, įsteigė universitetus ir priverstino mokintis viešas mokyklas.

Buržuazija, kovodama su bajorija, kvietė darbininkus į politinę talką. Ji jiems iškovojo laisvę balsuoti už jų kandidatus. Pagaliau, kada ji įsodino savo atstovus į teismus ir parlamentus, pradėjo malšyti nerimaujančius balsuotojus. Tad daugiau apsišvietę darbininkai matydami, kad politika yra galinga spēka, ir kad pasekmingiau kovoti su kapitalistais, pradėjo organizuotis į politines partijas. (Toliau bus).

Įdomūs Dalykai Mokslškai Išaiškinti

Rašo Al. Margeris.

(Tąsa)

—Bet, mama, dar man nieko nepasakei apie smetoną. Kaip smetona pasidaro?

—Tai dabar, vaikeli, pasakysiu. Jau aš tau pirmai sakiau, kad piene yra maži gumulėliai, kurie turi kįlimo. Į paviršių ypatybę. Tai-

stovi, ypač jeigu tik gi, kada pienas siaurame ir augštame inde, ir dar prie šaltos temperatūros, tai tie gumulėliai kyla augštin. Jie susirenka ant pieno paviršiaus, smetonos, kaip mes sakome, pavidale. Paskui galima juos nugraibyti. Šitokiu būdu beveik visur Lietuvoj smetona atskiriama nuo pieno. Tečiau prie šitokios veikmės negalima visą smetoną gauti—tiktai apie devyniasdešimts ar devyniasdešimts penkis nuošimčius, tai ir viskas. Todėl yra panaudojama tam tikros mašinos, su kuriomis galima smetoną nuo pieno atskirti. Tokios mašinos yra vadinamos separatoriais. Su separatoriais, galima atskirti nuo pieno net apie devyniasdešimts aštuonis nuošimčius smetonos. O tai reiškia, kad pasilieka tada piene tiktai apie du nuošimčius. Bet jeigu yra labai geras separatorius ir labai atsargiai vartojamas, tai išima beveik visą smetoną, pasilieka piene tiktai gal viena dešimta dalis nuošimčio, tai viskas.

—Ar pasukos yra sveika gerti?

—Taip, vaikeli. Tik žinoma, turi būti švarios. Pasukose visados yra šiek-tiek maisto. Kurie labai daug turi pasukų, vartoja jas paršiukams. Sakoma, kad yra labai tinkąs paršiukams maistas. Bet šiandien labai daug pasukų žmonės išgeria. O jos yra sveika gerti. Viena, kad turi šiek-tiek maisto, gi antra, kad pasukos turi ypatybę su-liuosuoti vidurius. Kas jas dažnai geria,

tai praktiškai žino, kad jos padeda pilvui žlebčiojimo darbą varyti.

—Mama, ar rugštus pienas yra naudingas mums?

—Kodel ne, vaikeli? Juk rugštaus pieno sudėtiniai labai maži kuo skiriasi nuo pasukų sudėtinių. Rugštus pienas ir pasukos yra beveik tas pats maistas. Šioj šalyj žmonės ne taip daug vartoja rugštaus pieno, kaip kad Europos šalyse; čia daugiausiai jos sušeriama paršams. Sakoma, kad geriausias paršams maistas.

—Dabar, mama, paaiškink man ką nors apie sviestą.

—Jeigu tik riebalų gumulėliai, kurie yra piene, yra veikiai judinami, tai jie susijungia ir padaro sviestą. Kratymas ar sviesto sukimas, ar mušimas, kaip mes sakome, yra tai mechaniška veikmė, prie kurios riebalų gumulėliai susimuša ir sulimpa kruvon. Iškart, žinoma, pasidaro tik maži gabalėliai tokių gumulėlių, paskui jie vienal dauginasi; mat, vis nauji gumulėliai prie jų prilimpa. Norint gerą sviestą apturėti, reikia jį sukti ar mušti prie atskančios temperatūros. Jeigu temperatūra yra peržema, tad reikia labai ilgai sukti ir sviestas buna labai kietas. O jeigu peraugšta, tad sviestas greitai susimuša, bet jis atrodo tarytum taukai ir neturi gražios spalvos. Atskančiausia temperatūra yra nuo penkiasdešimts laipsnių iki šešiasdešimts laipsnių Fahrenheitito, arba nuo dešimts iki penkiolikos laipsnių Celsiaus.

—Kaip yra padaroma taip vadinamas saldžios smetonos sviestas?

—Tai priklauso, vaikeli, nuo smetonos. Jeigu smetona yra rugšti ar prinokus, tai sviestas buna paprastas. Bet jeigu smetona yra saldi, tad sviestas buna saldus. Iš rugščios smetonos sviestas turi puikų kvapą ir skonį. O tai paeina nuo rugščios smetonos, kuri turi tam tikras rugštis ir ki-

tokias medžiagas. Šitokis sviestas yra įsudomas ir jis gali ilgiau stovėti. Saldžios smetonos sviestas parduodama nesudyta. Ir šitos rūšies sviestas, tai yra saldus sviestas, turi daugiau vandens, riebalų ir varškės, negu rugštus sviestas ar surus sviestas. Paprastas surus sviestas turi apie dvyliką nuošimčių vandens, biskį daugiau, negu aštuoniasdešimts keturis nuošimčius riebalų, apie vieną ir pusę nuošimčio rugenų ir apie du ir pusę nuošimčio druskos. Sviestą sukant, pasidaro pasukų ar maslionkų, kurios savo sudėtiniais yra beveik lygios nugriebtam arba rugščiui pienui.

—Mama, kaip yra padaromas dirbtinis sviestas arba oleomargarynas?

—Taip yra sumušamas ar susukamas kaip ir kiekvienas sviestas; žinoma, tik ne iš tokių-pat medžiagų. Jau aš tau sakiau, kad tikrasai sviestas yra padaromas tiktai iš rugščios ar saldžios smetonos. Dirbtinis

tečiaus sviestas yra padaromas iš taip vadinamo "oleo aliejaus", "neutralio aliejaus", pieno, ir mažos dalies sėmenų ir žemrieščių aliejaus. Taip vadinamas "oleo aliejus" yra niekas daugiau, kaip tik jautienos išsunkos—tai riebalai, išspausti iš riebios jautienos. O taip vadinamas "neutralis aliejus" yra paprasti sutirpę taukai, tai ir viskas. Kai-kuris dirbtinis sviestas yra nudažytas geltonai, kad atrodytų, kaip tikrasai sviestas. Dabār yra dirbama ir kitokis sviestas, tai taip vadinamas "atnaujintas sviestas". Šitokis sviestas padaroma iš seno ir gaizaus sviesto. Senas sviestas pirma sutarpinama, paskui atskiriama riebalai nuo varškės, o pagaliaus leidžiama tvirta oro sriovė per tuos riebalus iki neišnyksta jų neskanus kvapas. Šitie riebalai, tada drauge su pienu sumušama į sviestą. Paskui įsudoma, na, ir sviestas. Šitoks sviestas, paprastai, nebūna geras sveikatai. (T. b.)

L.M.P.S. ir Opportunistės

Perskaičius straipsnį "M. B." N 9, po antgalviu: "LMPS. ir Komunistai", jaučiuos sau už priedermę, kaipo LMPS. centro sekretorė, atsakyti draugei Vikšrienei, nors tai buvo redakcijos užduotis padėti pastabą.

Drgė Vikšrienė išvadino tris mūsų veikėjas kapitalistų ramsčiais ir jau agituoja, kad neįsileist jas į centralinę valdybą ateinančiais metais. Kadangi pastaraisiais metais Susivienijime man veikiant teko susipažinti su įvardytom draugėm ir patirti jų veikimą, ką aš žinau, kad drgė V. nepatyrė, nes jeigu būtų patyrus, tai nebūtų taip greit be pamato užsipuolus. Visoms trims draugėms primetama dėmė už tai, kad jos pildė organizacijos įstatymus. Man rodos, jau jeigu smerkti, tai smerkti už nepildymą organizacijos taisyklių. Pažiūrėk, drauge V. į LMPS. konstituciją ir ten pamatysi, kad yra pasakyta, jog konstituciją gali perkeisti, išmesti arba dadėti nau-

jus punktus tik du trečdaliu visų narių dalyvavusių referendumo balsavime. Reikia, drgė Račiūtė-Herman ir kitos draugės kurios buvo konstitucijos taisymo komisijoje, neturėjo jokios teisės perkeisti platformą. Jeigu jos būtų perkeitusios, tai tuomet būtų prasižengusios prieš LMPS. įstatymus. Komisijos užduotis buvo pertaisyti kalbą, kuri jau buvo pasenusi, ir sistematiškai sutvarkyti paragrafus konstitucijoje, bet anaipol, neperkeisti LMPS. principų, kaip kad draugė V. manė, kad turėjo padaryti. Drgė V. įvardina drgę Račiūtę-Herman, kaipo viena iš tų prasižengėlių, bet kodėl neįvardina kitas dvi drauges, kurios irgi buvo konstitucijos tvarkymo komisijoje. Nejaugi drgė V. mano, kad draugė R.-Herman viena atsako už visą komisiją.

Pildomojo Komiteto narės, draugės Baltuškienė ir Michelsonienė teisiškos už tą patį neva prasikaltimą. Jos irgi nesielgė sauvališkai, bet laikėsi LMPS konstitucijos. Pild. Kom. užduotis yra pildyti LMPS. įstatymus ir prižiūrėti, kad kuopos komisijos ir kitos veikiančios narės juos pil-

dytų, bet anaipol, negamint įstatymus visai organizacijai. LMPS. yra demokratiška organizacija ir pati gamina įstatymus, kuriais jina vadovaujasi ir todėl nei Pild. Kom., nei kitos narės individuališkai negali jai pagamint įstatymų.

Konstituciją, platformą, turėjo apsvarstyt II suvažiavimas ir ten pagamint platformą, kurią referendumas būtų galėjęs priimt arba atmet. Jei suvažiavimas to nepadarė, tai mes tas drauges už prisilaikymą įstatymų negalime pasmerkti, bet turėtume pagirt ir džiaugtis, jeigu jos ateityj sutiktų dirbt mūsų centre.

Tą senąją platformą dėt į konstituciją atrodė visai bereikalo, nes jau jina savo laikus atgyvenusi. Pavyzdžiui, reikalavimas 8 val. darbo dienos, lygaus užmokesčio su vyrais, lygių politinių teisių,—tie visi dalykai jau didžiumoj vietų yra įvykę ir mums reikalinga daug radikališkesnių reikalavimų, apie kuriuos LMPS. II suvažiavimas turėjo spręst, bet ne Pild. Komiteas ir ne konstitucijos taisymo komisija.

Dabar kas del apvalymo LMPS. nuo tų draugių, kurių spalvos neaiškios. Kuomet šitaip kalba apie LSS. tai nieko stebėtino. Ten kiekvienas prisirašo dalyvaut politikoj. Tie, kurie prisirašo, bent spėjama, kad supranta šį-tą apie socializmą. Ten prisirašius kitokio išėjimo nėra, kaip tik būti tikru socialistu arba ne socialistu. Jeigu draugams pasirodo, kad jis neištikimas, tuomet žinomas daiktas, kad reikia jį pašalint. Su LMPS. kaip tik biskutį kitaip. Ten aiškinama, kad apart politiško veikimo jos tikslas yra rupintis ir moterų abelna apšvieta, jų naminiiais reikalais, jų kudių gerove ir tt. Čia susispiečia moteris ir tokios, kurios menkiausio supratimo neturi apie pamatinius principus socializmo, o ką jau kalbėt apie dabartinį frakcijnį socializmą. Daug iš jų nemoka skaityt, nei rašyt arba, kad kiek ir moka, tai labai silpnai. Kitos dar daug laiko turės padėt, kol pamatą tų frakcijninių kivirčių galės suprast. Jos nei komunistės, nei menševič-

kės. Taigi, ką su joms darysim, kurios prisirašė su tuo tikslu, kad prasilavint. Ar jas išbrauksim ar paliksim? Jeigu jau apsi-valyt nuo oportunistčių, kaip drgė V. sako, tai reiškia turėtume išbraukt visas, kurios tik nesutinka buti narėmis komunistų partijos. Kitaip, kaip mes galėsime spręst apie jų ištikimybę. Priimt nares, kurios nesutiktų su komunistų partijos platforma irgi negalėtume, nes tautininkės ir klerikalės juk tai dar negeistinesnės ir už oportunistes. Vėl, juk neužginčysime, kad dabar LMPS. yra nemažas skaitlius tokių.

Jeigu taip, tai aš nematau jokio reikalo palaikymui LMPS. Tos, kurios jau yra susipratusios, socialistės-komunistės, jos tenai tiesiai priguli ir prigulės. Dvi organizacijos absoliučiai vienodos, man rodos, nereikalinga. Palaikyt LMPS. tik vienoms komunistėms, tai bereikalingas nuostolis ir spėkų skaldymas. Tas darbas dirbant bendrai vienoj partijoj neš geresnius vaisius.

Vienok taip pasiелgiant, mes atsitolintume nuo to tikslo, kurio delei LMPS. buvo sutvertas. Rods, septyni metai atgal, girdėjau vieną LMPS. pionierę kalbant ir aiškinant siekinius LMPS. Ji pasakė šitaip: "Mūsų tikslas yra eit į tamsias minias moterų ir nešti joms žibintuvą apšvietos, susipratimo, kad jos, moters, pažintų save ir savo reikalus". Po tas minias mūsų veikėjos kaip tik klaidžiojo ir šiandien dar klaidžioja. Daugelis mūsų kuopelių turi tik 5 ar 6 nares. Tarpe jų tankiai nesiranda net tokia narė, kuri galėtų kaip reikia protokolą surašyt arba savo mažam susirinkimėlyj atsakančiai tvarką vesti. Jas reikia pradėt mokint ABC, vieton, kad tikėtis, kad jos jau dabar žinotų aiškų kelią, kuriuomi eiti, t. y., dešiniuoju ar kairiuoju.

LMPS. visuomet buvo LSS. pirmąja ranka, rėmė visus Sąjungos reikalus darbais ir pinigais. Nėra jokios abejonės, kad ir ateityj LMPS. dirbs darbininkišką darbą taip, kaip ir dirbo. Šiandien LMPS. jau nemaža organizacija, jau yra įsidirbusių gabių veikėjų, iš kurių LSS. irgi turi nau-

dos, nes kur tik LMPS. agitatorės kalba, jos niekad neužmiršta, kad jos pirmiausia yra socialistės, ir kad žmonija tik per socializmą pasiluosuos.

LMPS. įėjo į sielas tamsiausių moterų ir pavyko daug iš jų suorganizuot ir išauklėt veikėjų. LSS. niekad nebutų sutraukus tokią minią moterų prie savęs. Tiesa, ne visos susipratusios socialistės, vienok visos dirba socialistišką darbą ir pačios rengiasi prie pažinimo socializmo.

Draugės! Nesikarščiuokime su valymu LMPS. Nemanykime, kad tie patys vaistai tinka žąsiai ir žąsinui. Taip-pat nemanykit, kad aš norėčiau apginti ir palaikyti mūsų organizacijoj ypatas, kurios jai būtų blėdingos. Aš esu pašventus per daug laiko, sveikatos ir spėkos del LMPS., kad trokšti susivienijimui blogo. Jeigu mano nuomonė nesutinka su draugės Vikšrienės ir daugiau taip manančių draugių, tai tik todėl, kad bunant centre, arti surišta su visais LMPS. reikalais, turėjau progos geriau permatyti, kas sveika ir kas nesveika del L. M. P.S. Taipgi suprasti ir daugiau organizacijos techniškimų, kurie tai drgei neaiškūs.

Jeigu draugė Vikšrienė galėtų prirodyti blogų ar negeistinių darbų, kuriuos tos trys įvardytos draugės būtų papildžiusios, tai aš sakyčiau netik ką neįsileist jas į centralinį komitetą, bet stačiai prašalinti ir iš Susivienijimo. Bet dabar draugė V. pati gali pamatyti, kad jos užsipuolimas bent kas del bandymo palikti konstituciją be principų, anot drgės V. kalbos, tai yra tik pasekmė nežinojimo komisijų užduočių.

S. M. Puishea.

Nuo Redakcijos.

Draugė Puišūtė sako, kad drgė Vikšrienė nežino komisijos užduočių, bet d. Puišūtė tame "žinojime" pati daro klaidą. Komisijai buvo pavesta pataisyti konstituciją. Prie konstitucijos yra platforma ir programos, reiškia, pavesta viskas pataisyti. Komisija žinojo, kad platforma ir programos pasenę ir reikia taisyti, kodėl ji jų nepataisė? Drgė Puišūtė sako, neturėjo tei-

sės. Taip, neturėjo teisės pataisyti ir atspauzdinti, bet turėjo teisę pataisyti ir priduoti suvažiavimui spręst apie jų tinkamumą, taip kaip pridavė pačią konstituciją.

Kodėl komisija to nepadarė? Todel, kad jai nerupėjo tie dalykai. Jei komisija galėjo priduoti suvažiavimui pačią konstituciją, ji galėjo priduoti sykiu programą ir platformą. Jei ji pamiršo priduoti suvažiavimui ji galėjo paleisti platformą ir programą referendumui. Laiko turėjo užtektinai, nes apie 2 metus taisė tą nelaimingą konstituciją ir antgalo pridavė į spaudą be platformos ir programos.

Ar komisija turėjo teisę išmesti platformą ir programą, ar ji turėjo tiesą spauzdinti konstituciją be platformos ir programos? Neturėjo, nes niekas nebuvo nutaręs spauzdinti konstituciją be platformos. Vienok, tulos P. K. narės (Michelsonienė ir Baltuškienė) norėjo atspauzdinti konstituciją be platformos ir programos. Jei drgė Petrikienė nebutų užprotestavus, būtų atspauzdinę vieną konstituciją.

Taigi d. Puišūtės teisinimas komisijos ir minėtų P. K. narių neišlaiko kritikos. Drgė P. sako, kad P. K. neturėjo teisės keisti platformos nei programos. O kas buvo reikalinga keisti? Ogi įdėti porą žodžių, kad LMPS. svarbiausiu tikslu yra **skleisti klesinį susipratimą moterų tarpe**. Ar d. P. gali užginčyti, kad LMPS. svarbiausiu tikslu yra **skleisti klesinį susipratimą**. Juk LMPS. delto tik ir tapo sutvertas, kad **skleisti klesinį susipratimą**; kiti dalykai yra antraeiliai.

Nors LMPS. tuo tikslu liko sutvertas, vienok per pačių tvėrėjų neapsižiurėjimą, tas **svarbiausias punktas** nebuvo į senąją konstituciją įdėtas. Ir kada dabar viena P. K. narė padarė įnešimą, kad tą punktą įdėti į konstituciją, tai dd.: Michelsonienė ir Baltuškienė balsavo prieš. (Žiurėk "M. B." N 10 š. m. P. K. tarimas 20, puslapis 308-9) Tos dvi P. K. narės balsavo prieš skleidimą klesinio susipratimo moterų tarpe. Argi reikia geresnio prirodymo, kodėl jos neturi įeiti į centro valdybą?

Jos, žinoma, aiškinasi, kad jos neturinės teisės taisyti konstituciją, bet tai yra tikrai dantų užkalbėjimas. Tegul jos perskaito LMPS. II suvažiavimo ir referendumo priimtą pakraipos rezoliuciją (prieš kurią tik viena Račiutė-Herman balsavo).

LMPS. pakraipos rezoliucija aiškiai parodo kokiais keliais eina susivienijimas, ir P. K. pasiremdamas tąja rezoliucija, turėjo pilną teisę įdėti tą punktą apie skleidimą klesinio susipratimo į konstituciją. Tegul d. P. pažiūri "M. B." N 10 P. K. tarimuose ką sako apie tą punktą dd. Michelsonienė ir Baltuškienė. Hermanienė tą patį arba da blogesnius dalykus pasakė LMPS. II suvažiavime. Ir tai mes turime džiaugtis iš tokių narių, anot d. P.

Drgė Vikšrienė visai teisingai nupiešė jas, nors neviską ji dar pasakė. Ji nepasakė, kad Račiutė-Herman įskundė kapitalistiškam laikraščiui komunistų arba socialistų laikraštį "Musų Tiesą" už tai, kad buk "M. T." patalpino straipsnį be leidimo. Laimė, kad "M. T." turėjo tą leidimą apie kurį Hermanienė nežinojo, O jei nebūtų turėjusi leidimo, tas buržuazinis laikraštis būtų galėjęs patraukti LSS. atsakomybėn ir išplėst kelioliką tukstančių dolerių.

Ir ji tą padarė budama LSS. Pild. K. nare, už ką ji tapo prašalinta iš LSS. Pildomojo Komiteto. LKS. X suvažiavimas svarstė tą klausimą ir Račiutės-Herman skundą ant Pild. Komiteto už jos prašalinimą, atmetė. Reiškia, patvirtino Hermanienės išmetimą iš Pild. Komiteto. Na, ar reikia dar bjauresnio pasielgimo? Ar reikia bjauresnio vardo, kaip skundikė socialistinio-komunistinio laikraščio?

Atlikusi tokį bjaurų darbą Hermanienė dar kandidatuoja į LMPS. Pild. Komitetą! O kas gali užtikrinti, kad ji kada-nors nepadarys tą patį su "Moterų Balsu"? Kas gali užtikrinti, kad ji užpykusi neįskys "Moterų Balsą" už ką-nors?

Tokios ypotos neturėtų įeiti į LMPS. centro įstaigas. Užtenka to, kad jos randa vietą darbininkiškoj organizacijoj.

Drgė P. sako, kad daugelis LMPS. narių nesupranta socializmo principų ir "valant" susivienijimą prisieitų jas irgi išbraukt. Visai ne. Daugelis LMPS. narių mažai supranta arba visai nesupranta socializmo ar komunizmo principų, bet jos supranta savo darbininkiškus reikalus. Jos labai gerai supranta, kas darbininkam gera, o kas ne, ir todėl jos eina su tais susipratusiais darbininkais, kurie veda prie darbininkų klesos išsiliuosavimo. Kad taip yra, aiškiai liudija įvairios LMPS. rajonų, kuopų ir viešų susirinkimų rezoliucijos. Tą liudija taip-pat ir LMPS. II suvaž. ir ref. priimta pakraipos ir taktikos rezoliucija. Už tą rez. balsavo 570, prieš 1 balsas.

LMPS. II suvažiavime visos delegatės balsavo už tą rezoliuciją; prieš balsavo tik viena Račiutė-Herman, kuri griežtai spyrėsi, kad nereikia jokios pakraipos rezoliucijos. Mat, ji norėjo, kad LMPS. būtų be principų, be nugarkaulio, kur vėjas pučia, kad ten ir linktų, bet niekas iš to neišėjo.

Taigi, aišku, kad LMPS. narės nežiurint kaip menkai tulos yra prasilavinusios, supranta savo darbininkiškus reikalus, ir todėl nėra reikalo braukt jas iš LMPS. Draugė Vikšrienė, kalbėdama apie "valymą" LMPS. turėjo minty ne tas nares, kurios menkai supranta socializmo arba komunizmo principus, vienok seka juos ir stengiasi juos suprast, bet ji turėjo minty tas nares, kurios labai gerai supranta socializmo arba komunizmo principus, bet **nesielgia sulyg tų principų, nepaiso tų principų.** Draugė Vikšrienė turėjo minty neištikimas darbininkų klesos reikalams vadoves, kurios bando nuvest LMPS. į buržuazijos pelkes. Tos tai narės ir yra pavojingos. Paprastos narės, kurios mažai supranta, nėra pavojingos organizacijos pakraipai, nes jos negali organizacijos pakreipt į vieną ar kitą pusę, o prasilavinusios vadovės gali tą padaryt.

APŽVALGA

ŽVĒRIŠKAS ŽIAURUMAS.

“Mot. Balso” N 9 buvo pranešta, kad Pittsburgh'e prie Allegheny Coal and Coke Co. mainų, tapo nušauta Fannie Snellins, mainierių organizatorė ir Joseph Spicient, streikieris. Taip buvo pranešta kapitalistų spaudoj. Vėliau paaiškėjo, kad ne J. Spicient, bet J. Stšelicki (turbūt lenkas) liko nušautas, o F. Snellins liko bjauriai žvėriškai nužudyta kapitalistų pasamdytų galvažudžių.

Kapitalistų spauda pranešė, kad jiedu tapo nušauti laike riausių, o darbininkų pasiūsti žmonės patyrė, kad tuo laiku jokių riausių nebuvo, jiedu stačiai liko užpulti ir žvėriškai nužudyti.

Šerifas Mannison pasakė, tą rytą, kad jis paleisęs “savo karės šunis šiandieną” (savo mušeikas) ir vėliau tie galvažudžiai užpuolė ramiai einantį seną mainerį J. Stšelickį, kuris net nedalyvavo streike ir paleido į jį keletą šuvių. Kada jis parpuolė, tai jie, stovėdami šale jo su šautuvais rankose, rengėsi dar paleist kelis šuvius į jį. Matydama tą Fannie Snellins, bėgo ji gelbėti, šaukdama: “nezudykite jį”. Kada ji pribėgo, norėdama tą žmogų išgelbėti, tai mainų superintendantas Norman Adams pasiėmė nuo vieno iš tų galvažudžių policistų buožę ir drožė jai į galvą. Ji parpuolė ir atsipeikėjusi norėjo atsikelti ir eiti į savo pažįstamų žmonių stubą (šale kurios tas dėjos). Tada Adams suriko: “užmušk ją!” Tris šuviai pasigirdo, ir ji vėl parpuolė, o Adams rėkė: “duok jai dar vieną”. Vienas iš tų galvažudžių-žvėrių, stovėdamas šale bejiegio ir tylaus jos kuno, Joe. Murray, paleido dar vieną šuvį į kuną, kuris jau nebekrutėjo.

Pašaukta vežimas, į kurį įmetė to mainieriaus lavoną, o pirm įmetimo Fannie Snellins lavono, šerifas Mannison paėmęs buožę, kirto jai į galvą dar sykį ir įlaužė

kiaušą palei kaktą. Atlikę tą pasibaisėtiną darbą, įmetė ją į automobilių ir nusivežė, o šerifas Mannison užsidėjęs savo aukos skrybėlę, šokinėjo, sakydamas: “dabar aš esu ponias Snellins”.

Kada F. Snellins, nužudytosios mainierių organizatorės žentas, pareikalavo jos lavono, tai kompanija atsisakė išduoti; pamatė jis ją tiktai kada laidojo, ir pamatęs negalėjo bepažinti,—taip buvo sudraskytas visas kunas. Užklausus, ką jie su jos kunu darė, kompanijos agentai atsakė, kad daktarai tyrinėjo jos mirties priežastį. (!)—Ar reikia didesnio pasityčiojimo iš darbininkų?

Tai šitoki dalykai dedasi šalyj, kuri kariavo už demokratiją. Šalyj, kuri vadina save demokratiška. Už tokią tai demokratiją darbininkai liejo savo kraują ir gyvastį aukavo ant karės lauko.

BAISUS KUDIKIŲ IR MOTERŲ PADĖJIMAS VOKIETIJOJ.

Vokietija turi dabar tiktai vieną penktą dalį pieno, kaip normaliu laiku. Vokietijos kudiškiams skiriama po vieną ir tris ketvirtalius pantės pieno į dieną, o jie gauna tiktai vieną ketvirtą dalį to paskirto pieno.

Berlyne yra tukstančiai kudiškių, kurie niekad nėra ragavę pieno, sako “Manchester Guardian”, korespondentas, kuris aprašo tuos kudiškius, kaip “vienas galvas, be kuno, plonyčiais kaklais ir pilkom, susitraukusiom odom”. Prof. Starling, anglų ekspertas, sako, kad pieno stoka gimdo džiovą ir visokias kitas kudiškių ligas, kurios platinasi pasibaisėtinu greitumu ir prie stokos pieno ir maistingo maisto, tas ligas visai negalima gydyti.

“London Daily Express” korespondentas sako: “Aš mačiau moteris, kasinėjan-

čias visokias išmatas ir jieškančias bulvių lupynų. Jos neturi drapanų del savo naujai gimusių kudikių, tie kudikiai suvynioti į maišus. 30 proc. Vokietijos moterų miršta prie gimdymo”.

Sulyg taikos sutarties Vokietija turi atiduoti Prancuzijai šimtą keturiasdešimts tukstančių melžiamų karvių, tai yra vienas ketvirtadalis visų Vokietijos karvių. Atidavus tiek karvių, Vokietijos pienas susimąžintų 25 nuošimčiais. Apskaičiuojama, kad šitas padidins badą ir nuvarys į kapus 600,000 kudikių daugiau, negu paprastai.

Prancuzijoje, sakoma, pieno galima gaut kiekvienoj restauracijoje, bet jei jau butinai Prancuzijai reikalingos tos karvės, tai galima butų jas nuvežt iš Amerikos, o Vokietijai atrokuot už tai pinigais. Bet sakoma, kad ponas Wilsonas butinai spiriasi, kad tas karves duotų Vokietija. Ką jis paisyso, kad 600,000 Vokietijos kudikių turės delei to mirt. Juk jis kariavo už demokratiją.

Jungtinėse Valstijose taip-pat milijonai kudikių badauja, sulyg pačios valdžios darbo biuro pranešimų. Tai taip-pat “demokratijos” pasekmės.

MOTERŲ DARBININKIŲ TARPTAUTINIS SUVAŽIAVIMAS.

Spalio 28 d. prasidėjo Tarptautinis Moterų Darbininkų suvažiavimas Washingtone. Delegačių suvažiavo iš įvairių šalių, tiktai iš darbininkiškos Rusijos nėra nė vienos. Kiekviena šalis turi tiesą siųst po 10 delegačių. Suvažiavo daugiausia darbo unijų atstovės. Jos žada tart, kaip įvest visame pasaulyj 8 val. darbo dieną del moterų ir lygų užmokestį už lygų darbą su vyrais.

Apart to, bus apkalbama kudikių darbo sąlygos, pragyvenimo brangumas, ir kiti įvairūs dalykai, lytinti moteris ir kudikius.

Geguž. mėn. panašus kongresas įvyko Ciuriche (Šveicarijoj). Daug ten tarta, daug kalbėta, vienok pasekmių iki šiol nesimatė; pamatysime kokios pasekmės bus iš šito

kongreso. Nutars jis, be abejo, nemažai, bet ar tuos tarimus galima bus įkūnyt, tai kitas klausimas. Kol darbininkų ar darbininkų veikimas nebus paremtas klesų kovos pamatais, kol jie visi išvien neis prie galutinio tikslo, t. y., prie panaikinimo dabartinės sistemos, tol jų tarimai mažai jiems tegelbės. Vien tiktai kova po raudona vėliava gali darbininkus ir darbininkes paliuosuot ir suteikt visas tas reformas apie kurias jie savo suvažiavimuose taria.

Tuo pačiu laiku įvyks tarptautinis darbininkų suvažiavimas Washingtone. Moteris norėjo gaut tame kongrese balsą, kaip moters darbininkės, vienok vyrai atsisakė suteikt jom tą balsą; užtai jos sušaukė savo atskirą kongresą tuo pačiu laiku, toj pačioj vietoj ir žada savo tarimus ar reikalavimus priduoť vyrų darbininkų kongresui apsvarstyt ir užgirt.

KALĖJIMO PATOGUMŲ KLUBAS.

Laike Soc. Partijos (kuri išmetė iš savo tarpo visus revoliucinius-kairiuosius elementus) pol. kalinių paliuosavimo konferencijos, įvykusios Chicagoj, liko sutvertas moterų “Kalėjimo Patogumų Klubas”. To klubo pareiga busianti rupintis visų politiškų kalinių patogumais kalėjime esant. Jis rašinės kaliniams raminančius laiškus, teiks jiems maistą, kur bus reikalinga, knygas, laikraščius ir visus kitus patogumus. Aukos tam tikslui jau renkamos ir kuopos organizuojamos. Yra tai geras dalykas “geraširdystė”, vienok tas nepaliuosuos tų kalinių nei darbininkų klesos.

Toji menševikiška konferencija daug sugaišino brangaus laiko, daug išleido pinigų, o naudos iš to kaliniams nesimato.

Tai paprastas dešiniųjų veikimas. Jie daug kalba, daug peticijų prirašo, daug telegramų išsiuntinėja, o naudos iš to jokios nėra.

Sept. 28 d. jie buvo surengę Kate Richards O'Hare dieną. Toje dienoj jie siuntė ir ragino visus siųsti prezidentui

tukstančius telegramų, prašančių, kad jis lieptų peržiūrėt jos bylą ir paliuosuotų ją iš kalėjimo. Kiek laiko, kiek energijos ir pinigų suekvota tam tikslui, o pasekmės kokios? Nugi Kate O'Hare kaip sėdėjo, taip ir tebesėdi kalėjime, o jie mano baisiai didelį darbą atlikę.

Dabar jie vėl rengia net čiela mėnesį politiškių prasikaltėlių paliuosavimui. Per tą mėnesį irgi bus rašoma laišakai, telegramos prezidentui ir kongresmanams, o pasekmės bus tos pačios, kaip ir su Kate O'Hare diena.

Maldavimas, keliaklupščiavimas tai dešiniųjų arba menševikų politika, o kada kairieji socialistai-komunistai sako, kad prašymais nieko nepėšit, kad kapitalistams reikia kumštį parodyt, ne prašymus, tada jie klausys,—tai mūsų menševikai rėkia, kad komunistai yra anarchistai, chuliganai ir tt.

Kada komunistai sako, kad reikia iššaukt generalį streiką paliuosavimui politikinių, tai menševikai rėkia, kad tai bevarkė, anarchija ir muša prezidentui maldaujančias telegramas, darydami tuomi telegramų kompanijom pelną ir trukdydami iššaukimui generalio streiko.

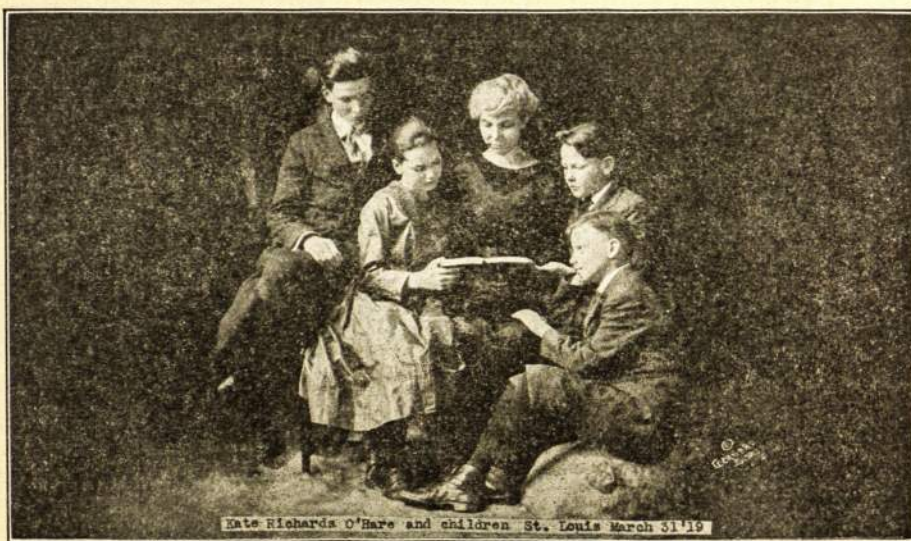
KATE O'HARE SU SOC. PARTIJA.

A. Germeris, buvęs S. P. centro sekretorius, kuris išmetė iš S. P. visus tarptautinius socialistus, buvo pas Kate O'Hare kalėjime ir dabar praneša, kad Kate O'Hare stovinti su Soc. Partija ir nepritarianti kairiems soc.-komunistams.

Jis buvo ir pas E. Debsą kalėjime, buvo taip-pat ir S. M. Gestleton. Jie norėjo sužinot, kurioj pusėj stovi Debsas: su S. P. ar su komunistais, bet Debsas pasakė, kad jis esąs permažai painformuotas apie įvykusį skilimą ir todėl negalys nieko apie tai pasakyt. Jis pasakė, kad kada jis išeis iš kalėjimo, jis varys savo darbą pirmyn nuotėn, kur jis jį paliko.

Debsas sako: "Aš galėčiau išeit iš kalėjimo, jei norėčiau prižadėt tylėt ir nebervart socialistinio darbo, bet tas reikštų išlyst per skylę, ir tada aš jausčiaus tik tokio didumo, kaip ta skylė". Todėl jis nema-no lyst per tą skylę.

Debsas labai serga. Jo širdis visai silpna, taip kad daktaras duoda jam vaistų kasdien širdies plakimo paskatinimui.

Kate R. O'Hare su savo šeimyna.

Skaudus Našlaičių Likimas

A. V. BARTULIS.

—Tėtuli, neverk, kaip aš užaugsiu į stiprų vyrą, atkeršysiu ponui už mirtį mūsų motinėlės. Jis mane paminės!—kalbėjo Antanukas.

Antanas norėjo nusijuokti iš kalbos mažo juokdarėlio, tečiaus gailėtis ir skausmai, suspaudė jam širdį. Apalpo, nusviro ant žemės. Ten buvusieji žmonės supuolė, išnešė apalpusį Antaną ant tyro oro, kad atsigautų. Už valandėlės, Antanas prasi-blaivē ir jautėsi liguistu. Jo gerasis kaimynas paguldė Antaną lovon, vaikučius taip-pat suguldė, o pats su savo žmonele pasiliko per naktį prie lavono. Žmonės, kurie buvo aplankyti mirusios Antanienės, —išsiskirstė. Pasiliko tik jiedu, kaimynas ir jo žmonelė. Nubodo vargšam sėdėti: žio-vauja, raizosi, miego nori, ant galo jau ir baugu jiems pradėjo darytis. Bet galais-negalais, perstumė tą naktį.

Štai jau pradėjo aušti. Užvis pirmiausia paukšteliai nubudo, sujudo, čirškėna, sparneliais plasnoja. Tuojaus suskambėjo dvaro varpas. Pasipylė vergai eiti: seni ir jauni, vyrai ir moters, plaukia dvaro link, kiekvienas skubina, kad nesuvėlavus, nes už tai nugara atsakytų. O tie, kuriems tą dieną nereikėjo verguvėn eiti, per naktį dirbdino Antanienei grabą, žinoma, skubėjo, kadangi tą dieną turėjo buti laidotuvės.

Dienelė išaušo gražiai. Saulutė augštai pakilus ant dangaus dangčio, leisdama savo kaitrius spindulius šildė per naktį atvėsusius žemės plotus. Čia jau ir Antanas iš-bašęs atsvyravo. Žiuri, jo žmonelė jau į grabą įdėta. Ir vėl verksmai, ir vėl šauksmai. Nelaimingasis Antanas, krinta ant kelių, apsikniaubęs grabą, vilgo ašaromis numylėtus žmonelės rubus, bučiuoja jos rankas. Žodžiu tariant, sunku buvo iš šalies žiurėti į tą reginį.

Prisirinko žmonių. Grabą užvožė, ir

jau neša į kapus. Kadangi tais laikais kiekvienas kaimas turėjo savo kapines, t. y. kiekviename kaime buvo kapinynas, tai ir Antanienė tapo palaidota savo kaimo kapuose.

* * *

Praslinkus daugiau, negu mėnesiui laiko, Antanas su savo vaikeliais vis dar te-begyveno po svetima pastoge, nors jau ir savo namelius buvo bepradėjęs statyti. O kad Antanas šiaip jau maža turto teturėjo, na, o da gaisrui aplankius,—pasiliko visiškai grynas. O kaimynai, nors žmonės ir gerų norų, tečiaus budami tokiais pat “turtuoliais” kaip Antanas, nelaimėje jo paremti visiškai negalėjo.

Jau ruduo. Oras kasdien vis darosi vėsesnis, o Antanas vis dar be savo triobų. Su juo patim, kaip ten nebutų, prisiglaudęs pas kaimyną, vis dieną prastume. Bet-gi su javais? Ašaroja vargšas, matydamas, kaip rudens žiaurus vėjai taršo, išnešioja į ku-gius sudėtą jo prakaito darbą.

—Kas bedaryti?—mąsto Antanas.—Vėjai ištaršys, išbarstys grūdus iš varpų... Juk badas mano vaikučius ir manęs laukia. Geriau eisiu pas poną, gal susimylės.

Kaip sumanyta, taip padaryta. Eina nuskriaustasis pas savo piktadarį poną pagalbos prašyti.

—Šviesiausias pone!—žemai galvą nulenkęs Antanas prabilo.

—Ką sakysi?—rusčiai užklausė ponas.

—Mieliaširdingiausias pone, atėjau pagalbos prašyti.

—Ko nori?!—uzriaumojo nežmonišku balsu.

Antanas visiškai nusigando. Stovėjo kaip kudikis prieš jį, nejausdamas ar be-turįs žemę po kojomis.

—Pagelbos atėjau maldauti, šviesiausias pone!

—Taigi sakyk, ko nori, kokios pagelbos?—suriko sutrenkdamas kumštėmis stalan.

—Esu be pastogės... Ugnelė viską sunaikino,—drebėdamas iš baimės skundėsi Antanas.

—Tai gal norėtum, kad triobas atstatyčiau?—lyg ir švelniau prašneko ponas.

—Taip, taip, šviesiausias pone... Esu be jokios triobelės; javai pūsta ant lauko... Susimylėk ant manęs vargdienio!—nužemintai maldavo savo pavergėjo.

—Gerai, triobas atstatysiu. Tečiau per penkis metus kiekvieną savaitę vieną dieną man, dirbsi, kas pasidaro nuo šios dienos man keturios dienos; tris už žemę, viena už atstatymą triobų.

Tokias tai išlygas pastatė jo paties nukriaustam žmogeliui.

Antanas išgirdęs taip "mielaširdingus" pono žodžius, nebežino ką daryti: bučiuoja ir vieną ir antrą ponui ranką ir da ant magaryčių prikiša lupas prie sėdinčio kėlinių.

—Kokis tavo snukis! Dar kelines gali suteršti! Atlikai reikalą, eik sau po velniais!—sušuko ponas, tartum gyvatės įgiltas.

Nors Antaną iškoliojo, tečiau žmogelis nesijaučia užgautu. Eina namų link pilnas džiaugsmo, ir linki "geraširdžiui" ponui geros sveikatos, geros kloties ir ilgo pagyvenimo. Parėjęs namon delnais tik trina ir linksmai sau šypsosi.

—Ką begirdėjai pas poną?—užklausė kaimynas pypkutę rukydamas.

—O, bracia, girdėjau gerai. Pone pasidaro nuo šios dienos man keturios dienos; tris už žemę, viena už atstatymą triobų.

dieną savaitėje jam dirbsiu. Geras mūsų pone. Dieve duok jam sveikatėlę.

—Teisybė... Geras pone. Kad ir piktas, kad ir nugara šašuota nuo mušimo, bet-gi mielaširdingas. Jis visiems pagelbsti nelaimėje. Dieve duok jam ilgą amželį,—patvirtino kaimynas. Ir taip juodu begirdami tuščią maišą, perbėgo daugelį kalbų ir tik truputį apsistojo prie to klausimo, kuris palietė Antano našlystę.

Antanas nurodinėja, kad jam neišpuola vesti neturtingą moterį, o taip-pat ir suaugusią. Nes neturtinga, jo gyvenimą visiškai apsunkintų, o suaugus, šeimos nepajiegtų apžiūrėti. Kaimynas visai jo sumanymams priešingas. Pataria savo amžiaus pasirinkti jam žmoną. Nes jauna ir turtinga, nebepanorės nutekėti į pamotes. O jeigu jau tokia ir atsirastų, tai už kiek laiko pradės neapkęsti našlaičių, ir ant galo jo paties. Kalbėta gana ilgai, vienok stojosi taip, kaip Antano norėta. (T. b.)

IR VĖL.

Ir vėl jau pastojo rudenėlis,
 Ir vėl pranyko vasaros šypsa...
 Ir vėl neb'šviečia kaitrioji saulutė,
 Ir vėl mus dengia tamsioji migla...
 Ir vėl netekom oro tylumo,
 Ir vėl tik spiegia žiaurioji audra...
 Ir vėl nuvyto visur žolelės,
 Ir vėl tik matos' gryniesi laukai...
 Ir vėl nukrito medžių lapeliai,
 Ir vėl neteko puošnumo miškai...
 Ir vėl nutilo garsai paukštelių,
 Ir vėl grąšina šaltieji sniegai...
 Ir vėl užgėso gamtoj linksmumai,
 Ir vėl su mumis liudnumo laikai.
 Ir vėl rupinkis žmogau vargdieni,
 Nes vėl tau liekas sunkumo keliai...

Lapkr. 1919 m.

J. Aceris.

Sveikatos Skyrius

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI.

1. Ką galite pasakyti apie galvos spaudėjimą pas vaikus?
2. Kodėl vaikui galva svaigsta?

Ona B—.

Atsakymas.

1. Vaikai gali turėti ir turi visokios rūšies galvos spaudėjimas. Juo vaikas jaunesnis, tuo galvos skaudėjimas reiškia didesnį pavojų,—paprastai kokią-nors iš daugelio ligų. Galvos skaudėjimas visada yra ženklas kokios-nors ligos. Paaugusiems vaikams galvos skaudėjimą suteikia mažakraujystė, vidurių užkietėjimas, uždegimas ausų, nosies, gerklės; smegenų ligos ir tt.; taip-gi akių ligos arba suįręs regėjimas, netyras oras. Žodžiu, jei vaikui nuolatos galva skauda, tai yra ženklas, kad jis turi kokią-nors ligą.

2. Galvos svaigimo (vertigo) priežasčių yra daug: smegenų ligos, ligos ausų ir akių, širdies suįrimai, tabakas ir arbata.

1. Ar gerai, jei neščiau moterei yra mėnesinė?

2. Ar tiesa, kad senesnei moterei gimsta daugiausia vaikai, ne mergaitės?

3. Ar ką-tik gimęs kūdikis turi sąmonę.

S. K. A-nė.

Ats.

1. Ne, kas-nors negerai.

2. Beveik taip.

3. Ką-tik gimęs kūdikis nemato, negirdi, nejaučia skausmo, nieką nepažįsta,—delto neturi sąmonės. Smegenų veikimas susideda iš jausmų ir minčių; vienok mintis yra daugiausia niekas, kaip tik eilė jausmų, kurių kiekvienas yra sukeltas buvusio jausmo; ir jei taip, tai tiksliai pajautimai arba jausmai mums duoda supratimą apie sąmonę. Kitaip sakant, jausmai ir sąmonė reiškia vieną ir tą patį daiktą. Be jausmų negali būti sąmonės, arba be sąmonės—jausmų.

1. Kodėl moteris serga mėnesinėmis?
J. K-tė.

Ats. Senovėj tikėta, kad mėnesinės apvalo moterį, arba net išvalo kraują. Da ir dabar moteris neretai skundžiasi, buk ji delto serga, kad nenustoja ganėtinai krauju.

Ištikrųjų tai moteris delto serga mėnesinėmis, kad nepastoja. Mėnesinis kraujo nubėgimas prirengia dirvą užsivaisinimui, kad moteries sėklos, kurios išeina iš ovarų, galėtų gimdoje, taip sakant, rasti dirvą ilgesniam užsilaukimui. Kitokios reikšmės mėnesinės neturi.

1. Mano moteris serga liga, kurią vietinis daktaras vadina histerija; ar tiesa, kad šita liga paeina iš gimdos; gal operacija ant gimdos pagelbėtų?

Ats. Histerija yra proto-nervų liga ir neturi nieko bendro su gimda. Operacija čia nieko negelbės, ir nereikalinga.

Dr. A. J. Karalius.

Pastaba. Daug moterų per laiškus teiraujasi tokių dalykų, kaip apsaugojimas nuo užsivaisinimo. Čia turiu pabrėžti, kad šalies įstatai neleidžia apie tai rašinėti arba kalbėti,—todėl toki klausimai "M. B." nebus atsakoma. Meldžiu tai neužmiršti. Bus atsakyta tiksliai į klausimus, kurie yra visiems žingeidūs, kaip kad augščiau paduotieji.

—Dr. A. J. K.

Medikalis kariuomenės imamųjų vyrų tyrinėjimas parodė, kad apie trečdalis vyrų turėjo kokią-nors kuno eibę, dėl kurios jis negalėjo eiti militarių pareigų pildyti. Didelė dalis nesveikumų buvo tokių, kurių lengva išsisaugoti, jei būtų apsižiūrėta jaunystėje, o daug kitų dar ir dabar būtų galima pagydyti, jei būtų vartojamos tinkamos priemonės.

K O R E S P O N D E N C I J O S

MONTELLO, MASS.

LMPS. 22 kp. balius įvyko 13 d. rugs. Pasekmės buvo labai puikios. Jaunuomenės atsilankė labai daug ir visi linksmi laiką praleido. Taipgi buvo skiriamos dovanos už gražiausius ir madniausius karolius. Draugės progresistės suaukavo daug puikių dovanų rankų darbo: E. Lipskaitė aukavo gražiai išsiuvinėtą paduškaitę; P. Markunaitė—išsiuvinėtą staltiesę; S. Raivutaitė—karolių padarytą krepšelį; M. Mastekienė—paduškaitę del spilkučių; J. Stigienė—vaisių “beskę”; P. Žebrauskienė—knygą, “Karė Ko Delei? M. Banevičienė—gėlių bukietą; O. Turskienė—karolius; B. Bubliskienė—saldainių “baksą”.

Ant balius pasirodė įvairiausių rankų darbo karolių, padarytų iš saldainių, iš vynuogių, kornų, obuolių ir tt. Darė malonų įspūdį į žiūrėtojus toks moterų pasipuošimas su nepaprastais išdirbiniais. Dovanas laimėjo šios draugės: (1) B. Bublė, (2) M. Daržinskiūtė, (3) A. Simanavičiūtė, (4) El. Budrevičiūtė, (5) K. Kasparavičiūtė, (6) O. Vaitekūnienė, (7) O. Višniauskiūtė, (8) P. Armalavičienė, (9) J. Dusevičienė.

22 kp. smarkiai rengiasi prie žiemos veikimo. Linkiu geriausių pasekmių kas del veikimo.
B. Bubl.

BROOKLYN, N. Y.

Iš LMPS. 1 kp. veikimo.

Rugsėjo 7 d. įvyko išvažiavimas su programu. Kalbėjo d. K. Petrikienė; padainavo K. Kriaučiūnas ir K. Menkelioniūtė. Deklamavo A. Retkevičiūtė. Pasibaigus programai, pirmininkė paprašė publikos, kad paaukautų Britanijoje nukentėjusiom moterims ir jų kudikiam. Draugai ir draugės, atjausdami tokį skaudų jų vargą suaukavo \$12.60. Po programai prasidėjo įvairūs žai-

slai. Buvo skiriamos dovanos už lenktynes. Dovaną—šilkinį užtiesalą ant stalo,—dovanojo d. K. Petrikienė. Paskui publika draugiškai linksminosi, žaidė įvairius žaislus iki vėlam laikui. Viskas puikiai pavyko.

Lapkričio 29 d. 1 kp. rengia labai puikų teatrą. Veikalas dar tik pirmu kartu statomas Brooklyne. Veikalo vardas: “Sniegas”. Musų draugės stengiasi surengti teatrą arba šiaip kokį pasilinksminimą, bet neužmiršta ir savo drauges, kurios šaukiasi pagalbos.

Rugs. 4 d. LMPS. 1 kp. laikytam susirinkime buvo skaitytas atsišaukimas, kuris buvo tilpęs “Žarijoj”. Šaukiasi Britanijos moteris, reikalaujamos pagalbos. Draugės atjausdamos tam reikalui, nutarė paaukauti \$15.00 iš kuopos izdo ir pasiūsti tom badaujančiom draugėm. Apart to pačios draugės nuo savęs dar aukavo: M. Jukeliene paaukavo auksinį žiedą \$5.00 vertės; K. Petrikienė \$1.00; M. Baltuškiene A. Kedžiūtė, A. Juozaitienė, P. Narbutaitienė, K. Viltrakiūtė, A. Bekampienė, A. Jurevičienė, A. V. Klimiūtė, P. Raibužiūtė po 25c; N. Rimkiūtė, R. Zalatoraitė, J. Meškienė, K. Ražaitienė, M. Jukeliene po 50c; M. Jukštienė, C. Čedronienė po 30c. Viso labo \$8.45.

Patartina visom LMPS. kuopom, kad rupintųsi savo draugių likimu. Musų pareiga yra sušelpiti kiek galint savo drauges, ir paraginti kitus, kad šelptų.

A. Juozaitienė.

CARNEGIE, PA.

Rugs. 13 d. čia buvo parengtas balius LMPS. 5 kuopos. Puikiai publika laiką praleido ir gražaus pelno liko—59 dol su centais.

Rugs. 12 d. laikytame mėnesinyj susirinkime paskirta \$15.00 del Škotijos nuo

karės nukentėjusių siratėlių; \$3.00 "Mot. Balso" platinimui dykai.

Reikia pažymėti, kad minėtą balių daugiausia parėmė svetimtaučiai draugai,— ukrainiečiai. Taip-pat ir iš lietuvių komunistų kai-kurie draugai rėmė mūsų parengimą. Tik labai stebėtina, kad vienas iš žymesniųjų draugų LKS. 108 kp. narys d. G. visokiais budais kenkė moterų baliui. Jis net agitavo A. P. L. A. narius, kad svetainės neduotų mūsų baliui. Bet prieglaudiečiai vistiek moterims prijautė ir davė svetainę veltui. Kitas gi draugas Čirvinskas rėmė mūsų balių, paaukavo visą savo triušą to vakaro, kaip muzikantas. Ukrainiečių kalbėtojas pasakė trumpą prakalbėlę, kurioje užgyrė progresyvių moterų veikimą.

Progresistė.

PATERSON, N. J.

Iš LMPS. 38 kp. veikimo.

LMPS. 38 kp. tapo atgaivinta 2 d. birželio per d. Petrikienės prakalbas. Nors LMPS. 38 kp. gyvuoja tik ketvirtas mėnuo ir dar neturtinga, bet narės veikia, kiek tik išgali. Per kelių draugių pasidarbavimą, tapo surengtas d. Petrikienei prakalbos. Drg. Petrikienė sustiprino drauges dvasiškai ir tokiu budu tapo atgaivinta LMPS. 38 kp.

Kuopa buvo surengus pikniką rugp. 23 d. Piknikas medžiagiškai gana gerai pavyko, nes pelno liko \$50.00. Varde LMPS. 38 kp. tariau ačiu visiems vyrams už tai, kad moterims labai prijaucia.

Rugs. 8 d. LMPS. 28 kp. buvo mėnesinis susirinkimas. Nutarta paaukauti \$10 sustiprinimui "Moterų Balso" izdo.

Nutarta paaukauti į Apsigynimo fondą \$25.00.

Nutarta surengti balių rajono naudai.

Nutarta surengti Agitacijos savaitę.

Taipgi draugės mano pirkti "Laisvės" šėrų, jeigu "Laisvė" pereis į Sąjungos nuosavybę.

Taipgi moters mano susidėti su LKS.

65 kp. ir pasirinkavoti svetainę ir sykiu darbuotis darbininkų pasiliosavimo naudai.

Naujai atgijusi kuopa kviečia visas vietas moteris prisidėti prie vietinės L. M. P. S. 38 kp. ir sykiu stoti po tarptautine raudona vėliava ir kovoti toliai, kol nugalėsime kapitalizmo sistemą. Tuomet mums, sesutės, nereikės dejuoti, kad mes esam skriaudžiamos vyrų ir išnaudojamos kapitalistų. Kuomet griaus kapitalizmo tvarka, tuomet paims valdžią į savo rankas darbininkai ir tvarkys taip, kaip darbininkam bus naudinga.

Susirinkimus laikome kas pirmas pamedėlis kiekvieno mėnesio.

S. Bimbienė.

WATERBURY, CONN.

Visiems yra žinoma, kad Waterburis yra didelė lietuvių kolonija ir visi dirba kiek galėdami delei savo gerovės. Vieni dirba, kad kaip tik greičiau išsiliosavus iš tos alginės vergijos, o kiti darbuojasi, kad ją pailginus. Pavyzdžiui, rugsėjo 14 d. tautininkai su katalikais surengė kun. Laukaičiui neva prakalbas (tam pačiam Laukaičiui, kuris Rusijos dumoje gyrėsi, jog kunigai padėjo caro valdžiai malšinti "kramolą"). Dabar jis atvažiavo į Ameriką, kaipo atstovas Smetonos valdžios. Savo "pamokslu" taip sugraudino "viernus" tėvynės mylėtojus, kad tie nešė ir dėjo ant Lietuvos "laisvės" aukuro penkines, dešimtines, kiti net po \$50.00. Net graudu žiurėt į tuos žmones, kaip jie tiki tiems apgavikams ir perkasi už savo pinigų retėžius sau ant kaklo. Susipratę darbininkai į tokį veikimą žiuri su pasipiktinimu, nes jie žino, kad tie žmonės kala sau ir savo vaikams retėžius.

LMPS. 12 kp. pusėtinai veikia. Pereitame susirinkime nutarė surengti rankų darbo parodą ir visą pelną paskyrė LKS. Apsigynimo fondui. Taipgi iš pirmiau yra rengiamas koncertas ir balius. Aukavo se-

nelei Žemaitėi \$25.00 ir į Waterburio streikierių apsigynimo fondą. Per teatrą, kurį surengė LKS. 34 kp., pasidarbavus draugei Pikelienei, prie LMPS. 12 kuopos prisirašė 10 naujų narių; išplatinta "Moterų Balso" apie 10 egz.

Tik tiek nesmagu paminėti, kad kai kurios narės į susirinkimus nesilanko; daugelis tokių yra, kad prisirašo prie Susivienijimo, užsimoka mėnesines duokles ir jau viskas užbaigta. Nekalbant apie tas, kurios negali iš namų išeiti, bet kitos gali gatvėm vaikštinėti, o į susirinkimus nesilanko.

Draugės! Lankykimės į susirinkimus, nes gerai žinote, kad da darbas neužbaigtas; turime daugiau pasišvęsti tam tikslui, kad įvykinus darbininkų laisvę ant žemės.

K. Urbonienė.

CLEVELAND, OHIO.

Daug laiko praslinko, kaip nematyt "Moterų Balse" apie mūsų kuopos veikimą. Teisybė, 24 kuopa prakalbų žvilgsniu negalėjo daug ko nuveikti, nes kalbėtojų negalima gauti, ir taip visokių kliūčių šiuo reakcijos laiku pasitaiko.

Geguž. 18 d. statė scenoj veikalą "Alkani Žmonės". Birž. 15 d. turėjo išvažiavimą; programą susidėjo iš prakalbų, monologų, deklamacijų ir tt. Rugsjučio 10 d. taip pat buvo išvažiavimas. Pastarasis buvo įvairesnis. Buvo sunėsta rankų darbo išdirbinių; didesnės vertės daiktai buvo leista ant išlaimėjimo per skrajojančią paštą, o mažesnės vertės daiktai buvo duodama už atsižymėjimą išpildant programą. Draugės, kurios buvo sunėšusios daiktus yra sekančios: P. Burokienė—skrybėlę; E. Baliene ("beskę") gurbutį, pastatyt ant stalo su kvietkom; M. Geibienė—kepurę; M. Baltrušaitienė—N. Lenino paveikslą su rankų darbo apdarais; A. Tupčiauskienė—2 kaklaraiščius; E. Žukienė—krepšelį pinigam sudėt; A. Žekonienė—krepšelį pinigam sudėt; Z. Saimanienė—knygą "Motina"; M. Brazaitienė porą karvelių, kurių vaikai laukė visą dieną, nes jiems buvo skiriama už

lenktynes. Kai kurios už atneštus daiktus ėmė savo pridėtus pinigus už siulus ir šilkus, kitos viską dovanavo. Visoms pasidarbavusioms draugėms kuopa taria širdingą ačiū.

Spalių 11 d. įvyko balius. Mokinamos sulošti veikalą "Naminis Liutas" ir greitai laiku manoma pastatyti scenoj.

Kuopos susirinkimai nutarta laikyti du sykiu į mėnesį; vienas bus reguliaris susirinkimas, o kitas lavinimosi. Paprastai susirinkimai įvyksta antrą ketvergą kiekvieno mėnesio; lavinimosi susirinkimai buna ketvirtą ketvergą kiekvieno mėnesio. Susirinkimai buna Jeites svetainėj, 6006 St. Clair Ave.

Kuopa savo gyvavimo laiku aukavo šiems reikalams: moksleivei d. V. Ivanauskiutei \$20.00; "Moterų Balsui" \$50.00; "Laisvės" dienraščiui \$10.00; Apsigynimo fondui \$20.00; buvo skirta paaukaut kokiam tikslui pusė pelno pikniko, kurio bus apie \$7.00. Taigi, kaip matot, mes šiek tiek veikiam; tik bėda, kad mūsų kuopoj nė vienos nėra inteligentės,—visos paprastos darbininkės, todėl ir veikti sunku.

M. Geibienė.

MILWAUKEE, WIS.

Nors čia LMPS. 89 kp. neseniai gyvuoja, bet savo veikimu tarpe Milwaukee nedidelio burelio lietuvių jau atsižymėjo. Nors joms sunkus darbas, kurį jos pasiėmė ant savęs, bet vistiek nenuilstančiai dirba, nepaisant į visus trukdymus, koki buna del reakcijos siautimo.

Paskutiniame savo susirinkime progresistės išrinko d. F. Baltutienę knygų pardavėja, kuri, matomai, ėmėsi už savo darbo su tikru pasišventimu ir smarkiai veikia.

Taipgi, orui atvėsus progresistės žada rengti prakalbas.

Rugs. 21 d. LMPS. 89 kp. laikė mėnesinį susirinkimą. Apart svarbesnių tarimų, mūsų progresistės nepamiršo ir savo brolių sušelpiti. Prisiminus apie Apsigynimo fondą, visos vienbalsiai nutarė paaukauti \$3

iš izdo ir ant vietos surinkta \$6. Aukavo sekančios draugės: A. Vitkienė \$1.00, A. Beržanskienė, A. Sverckienė, E. Ciulkienė, J. Kasparaitis, J. Kukutis ir T. Miliauskas po 50c; A. Jonušienė, F. Stankienė, J. Dementis, J. Gobart, P. Poklas po 25c; Y. Beržanskienė 30c; smulkių aukų—45c. Viso \$6.00. Visoms aukavusioms tariau širdingą ačiū.

Kas yra labai linksma, kad 89 kp. taip sparčiai auga; į trumpą laiką į kuopą įstojo jau apie 17 narių. Tai yra labai pagirtinas darbas mūsų sesučių, kad agituoja rąštytis prie darbininkų.

LMPS. 89 kp. susirinkimus laiko du kartu į mėnesį, antrą ir paskutinį nedėdienį, 861 First Ave, kaip 2:30 val. po pietų. Taigi, sesutės, vietos ir apielinkės, ateikit į mūsų susirinkimą ir stokit į mūsų eiles, o tik tada galėsite niekeno nevaržomos lavintis ir suprasti iš kur skurdas ir visokios nelaimės paėina. Nastutė.

MINERSVILLE, PA.

Spalio 10 d. LMPS. 36 kuopa parengė vakarėlį Mainierių Svetainėj. Atidarius d. pirmininkei susirinkimą, po trumpai prakalbai meldė publikos užsilaikyti ramiai laike prakalbos ir kvietė d. A. Venckuną iš Philadelphijos kalbėti. Pirm, negu kalbėtojas pradėjo kalbėti, kelios moters, pritariant V. Samuolienei ant piano, sudainavo "Atsitraukim nuo minios piktųjų". Po tam d. A. Venckunas kalbėjo apie šiandieninį moterų padėjimą ir jų reikalus. Kalbėtojas savo užduotį atliko gerai ir publika buvo užganėdinta. Pabaigus kalbėti tos pačios draugės sudainavo: "Mes ir žuvom ir kentėjom", kas publikai labai patiko. Padengimui prakalbų lėšų buvo renkamos aukos. Aukavo šie asmens: po 50c: V. Čiudinis, B. Jurčiukonis, J. Jurčiukonis, V. Krantauskas; po 25c: J. Merčaitis, J. Andruškevičius, Ališauskas, J. Kuslakis, M. Paukštis, J. Kancerius, J. Ramanauskas, Jurevičius, A. Bucevičius, P. Lietuvninkienė, E. Brusokienė, M. Ališauskienė; smulkių surinkta

\$5.95, viso \$10.95. Varde 36 kp. tariau visiems aukavusiems širdingą ačiū.

P. Gramaitienė.

LOS ANGELES, CAL.

LMPS. 66 kp. 27 d. rugsėjo surengė teatrą ir balių. Nors publikos susirinko nedaug, kaip paprastai čia buna, bet visgi nusisekė gerai kaip materialiai, taip ir dvasiniai.

Buvo skaitytas referatas "Dailos peržvalga". Nors jis buvo labai aiškus, bet jį suprato tik mažas skaičius klausytojų. Labai gaila, kad net mūsų progresistės rado jį nuobodžiu. Skaitant minėtą referatą, buvo manyta, kad iš publikos pradės švilpti, bet užsilaikė ramiai.

Aš tikiuosi, kad darbuojanties LMPS. 66 kuopai, galima bus pripratinti publiką prie teatrų, prakalbų, diskusijų ir tt. Bet iki šiol su nieku prie jų negalima buvo priėti. Tai buvo tamsos kampelis ir gal dar ilgai tokiu bus.

Mes, moters, galėtume daugiau veikti, jeigu mes daugiau žinotume, ir tokiu būdu pastumėtumėm savo draugus vyrus, nes jie jau pasiliko užpakalyj. Tas dar nėra mūsų pirmyneiga, kad mes parengėm kokį balių, reikia rengti diskusijų, paskaitų ir prakalbų apie bėgamuosius gyvenimo klausimus, ypatingai apie moterų padėjimą. Kai-kurių moterų padėjimas yra labai sunkus, pasidėkavojant šiai supuvusiai tvarkai, bet taniai tos moters nežino, kodėl yra taip ir eina prieš savo klesos reikalus. Kad jos tai suprastų, jos būtų didžiausios kovotojos prieš šią verksmingą tvarką. Viskas, ko mums reikia,—tai daugiau svarstyti apie gyvenimą, diskutuoti, kodėl taip yra. Mes galime pasiimti daug temų, kaip tai: Kodėl darbininkai streikuoja (didžiama mūsų to nežino ir gailisi darbininkų, kad jie "nežino" ko jie nori); Kodėl toks brangus pragyvenimas? Kodėl moters pardavinėja savo kuną? ir daug, daug kitokių temų. Kodėl mes bijom pajudinti tuos klausimus? Susiėję mes neprivalom drovėtis, kad

neturim iškalbos ar negalime išreikšti tą, ką manome. Nesibijokime viena kitos ir pradėkime dirbti.

Rožytė.

ROCHESTER, N. Y.

Neseniai čia vietinė LMPS. 26 kuopa surengė Z. M. Puišutei prakalbas, kurios nusisėkė gerai.

Vietinė moterų kuopa sykiu su LKS. 7 kuopa yra įsteigusios komitetą, kuris susideda iš delegatų abiejų kuopų. Tas komitetas laiko savo susirinkimus kas utarinkas ir daro planus surengimui prakalbų, diskusijų, teatrų ir skleidimui literatūros tarpe darbo žmonių, kad juos supažindinus su jų klesiniais reikalais. Atvėsus orui jau įvyksta kas nedėdienis viešos diskusijos įvairiose temose, o jei ne diskusijos, tai prakalbos. Neseniai buvo surengta diskusijos temoje: "Lietuvos dabartinė "demokratinė" konstitucija". Tas diskusijas surengė LMPS. 26 kuopa. Reikia pagirti moteris, kad jos pradeda užsiimti svarbiais politikos klausimais.

Tiesa, Rochesterio moterų tarpe yra ir gerokai prasilavinusių, kas matoma iš jų veikimo. Bet tulos jų labai pesimistiškos, —jeigu darbas joms nepavyksta, tai jos meta visą veikimą ir dalyvavimą veikime. Vienok taip neturėtų buti, atsimeriant, kad visas jų darbas eina darbininkų labui ir kėlimui jų klesinio susipratimo, einant prie galutinės pergalės—proletariato diktatūros.

V. V. Vasys.

ANSONIA, CONN.

Rugsėjo 14 d., nedėlioje, po pietų įvyko didelis tarptautiškas protesto susirinkimas, kurį parengė Komunistų lokalas, susidedantis iš rusų, ukrainų, lenkų ir lietuvių. Žmonių, įvairių tautų susirinko labai daug. Visi į vokiečių didelę salę negalėjo sutilpti, kiti turėjo grįžt nomon. Pirmiausia kalbėjo d. F. Lagunas, rusas; po jo kalbėjo lietuvis d. P. Auštra; vėliau kalbėjo ukrainų kalbėtojas, atvykęs iš New Yorko. Visi trys

kalbėtojai susirinkusią publiką, kurios buvo apie 1,500, pilnai užganėdino.

Likosi išnešta protesto rezoliucijos ir reikalavimas, kad būtų atidaryti rubežiai į visus pasaulio kraštus, ir kad būtų paliuosuoti visi politiškai prasikaltėliai. Apart to, reikalauta, kad nuo Rusijos būtų nuimta blokada, ir jai būtų suteiktai proga laisvai tvarkyti savo reikalus.

Pasibaigus tam nepaprastam darbininkų susirinkimui, jauni vaikinai sudainavo Internacionalą. Viskas užsibaigė gražioje tvarkoje.

S. Z.

NASHUA, N. H.

Spalio 5 d. LMPS. 85 kp. surengė prakalbas su paskaitom. Kalbėjo d. Z. Puišutė iš Bostono, Mass. Kalbėtoja daugiausia aiškino apie moterų reikalus ir kūdikių auklėjimą. Po prakalbai buvo renkamos aukos, padengimui lėšų. Aukų surinkta \$9.55. Prisirašė 5 naujos narės. Publikos buvo daug ir visi buvo užganėdinti.

Z. Penkauskienė.

LEWISTON, ME.

Spalio 18 d. įvyko gražus gintarų balius, kurį parengė LMPS. 40 kuopa. Kaip visuomet ant progresiščių programo atsilanko publikos skaitlingai, taip ir šį sykį visi Lewistono progresyvesni žmonės ir jiems pritarianti susirinko ir linksminosi gražiai. Taipgi buvo pamarginimų, deklamacijų ir išlaimėjimų; už gražiausius gintarus gavo dovanas daugiausia mažos mergaitės.

Linkiu LMPS. 40 kp. geros kloties ateityje ir gero, ir pasekmingo veikimo tarpe savo sesučių. Lai prasmenga tamsybė iš mūsų tarpo, o gyvuoja šviesa ir laimė.

M. B.

BRIDGEWATER, MASS.

Mūsų LMPS. 30 kp. susideda iš 8 narių. Nors vasaros laiku beveik nieko neveikta, bet esame pasirengusios žiemos laiku veikti daugiau. Nemaalonu mums pranešti, jog tarpe mūsų yra daug

ypatiško nesutikimo, kas trukdo mūsų kuopos veikimui. Sarmata mums, draugės, tarp savęs turėti ypatingus kivirčius ir delei to trukdyti kuopos darbą. Juk mes pačios matom, kad kuopa negali pakilti tik dėl mūsų pačių kaltės. Apie tai šį kartą daugiau nenoriu nieko rašyti, tegul draugės pačios perskaite šią korespondenciją susipranta. 30 kp. valdyba susideda iš šių dd.: organiz. J. Lapeikienė, prot. rašt. O. Kiršlienė, izd. A. Tolivaišienė, fin. sekr. O. Kušleikienė. Izde kuopa turi \$15.85. Malonu būtų, kad toliau draugės daugiau darbuotųsi.

A. V.

BINGHAMTON, N. Y.

“Mot. Balso” num. 10 š. m. tilpo korespondencija iš mūsų miesto, po kuria pasirašo Vargo Duktė. Aprašydama visą veikimą LMPS. 23 kuopos V. D. praneša kiek kuopa turėjo piknikų parengus ir kiek nuo piknikų pelno liko. Taigi aš norėčiau paaiškinti, kad vietoj, kur buvo pasakyta, “kad pelno liko \$20 su centais”, tai turėjo būti “22 dol. su centais”; ir vietoj, kur buvo pasakyta kad “pelnas buvo skiriamas III Rajonui”, tai turėjo būti “IV Raj.”

Spalio 12 d. š. m. LMPS. 23 kuopa buvo surengus prakalbas. Kalbėjo d. K. Karosienė. Kalbėtoja aiškino apie dabartinį moterų padėjimą ir ragino moteris organizuotis, nes ir jų toks pat uždavinys, kaip ir vyrų. Taip pat nurodė kaip dabar yra išnaudojamos moters dirbtuvės; moters verčiamos atlikti tiek darbo, kaip ir vyrai, o užmokestis joms daug mažesnis.

Publikos buvo nemažai. Buvo atsilankę gana daug, bet kadangi kalbėtoja pavėlino apie 3 val., tai kai kurie išvaikščiojo.

Buvo viena deklamacija; deklamavo maža mergaitė. Ant pabaigos pirmininkė pranešė, kad jeigu kas neaišku, tai gali duoti kalbėtojai klausimų, bet niekas neklausė. Aukų padengimui lėšų surinkta \$7 su centais. Taip pat ir literatūros nemažai išplatinta.

Ten Buvęs.

HERRIN, ILL.

LMPS. 86 kp. savo mėnesiniame susirinkime 10 d. spalio vienbalsiai nutarė paaukauti \$10 LKS. Apsigynimo Fondui, ir da draugės žada daugiau pasidarbuoti dėl “Moterų Balso”.

Kviečiame ir kitas moteris prisidėti prie mūsų kuopos, kad galėtume išvien darbuotis darbininkių ir darbininkų labui. Kuopos susirinkimai buna kas pirmą pėtnyčią kiekvieno mėnesio Lietuvių svetainėj. Progresistė.

ŠEIMYNINKIŲ SKYRIUS

SRIUBA.

Kad išvirti gerą ir skanią sriubą, reikia dėti daug visokių prismokų. Gera sriuba buna, jeigu į ją yra įdėta cibulių, morkvų grįščių (“celery”), petruškų ir maišytų pipirų. Kaulus visuomet reikia virint visą dieną: išvirinus, reikia nusunkt per švarų skudurą, kad liktų čysta.

Aš čia parodysiu, kaip reikia virt gerą ir stiprią sriubą.

Penkioms ar šešioms kvortoms sriubos, reikia pusės puoduko sviesto, pusės puoduko morkų, 2 žali pipirai, 2 cibulius supjauštyk smulkiai ir sudėk sykiu su sviestu ir kepk ant pečiaus 2 valandas; maišyk tankiai, kad neprisviltų, įdėk druskos ir pipirų, pusę puoduko miltų, maišyk po valiai, kad neliktų sausų miltų; maišyk apie penkias minutes kol pradės virti. Tada paimk tas 6 kvortas virytos sriubos ir pilk po biskį, sykiu maišant. Paskui įpilk 1 pantę tomato, pusę puoduko virintų ryžių ir makaronų smulkiai sukapotų. Tada lai paverda da apie 10 minutų, paskui įpilk 1 pantę smetonos saldžios,—tai ir bus gatava sriuba, kuri bus labai skani.

Liet. Moterų Progr. Susivienijimo Reikalai

KANDIDATĖS Į LMPS. VIRŠININKES 1920 METAMS.

Administratorė ir Redaktorė:

J. Benes-Šukienė.

Centro Sekretorė:

E. Ješkevičiūtė, O. Šimoliuniūtė, Z. Puišiūtė.

Izdininkė:

E. H. Žilinskiūtė, F. Zaletskienė, K. Radavičienė.

Literatūros Komitetas:

Dr. J. Baltrušaitienė, N. Stilsonienė, A. P. Šukienė, E. Rakauskytė-Genys.

Pildomasis Komitetas:

K. Petrikienė, M. Michelsonienė, Ks. Baltrunytė-Karosienė, O. Remeikienė, M. Ramanauskienė, G. Gudžiunienė, A. Raibužiūtė, M. M. Račiūtė-Herman, K. Jaskevičiūtė, B. Bočkiūtė, O. Jurevičienė, B. Bubliauskienė, O. Samulionienė, A. Buziūtė.

Nuo pasirodymo šio pranešimo, 45 dienos bus duodama apsvarstymui kandidačių kompetentiškumo.

S. M. Puishea, Cent. Sekr.

PRIE KANDIDAČIŲ KOMPETENTIŠKUMO APKALBĖJIMO.

Į Literatūros Komitetą, mano nuomone, geriausia tiktų šios draugės: dr. J. Baltrušaitienė, A. P. Šukienė ir E. Rakauskytė-Genys. Drg. Stilsonienė yra gana veikli, bet su literatūra per mažai apsipazinusi.

Į Pild. Komitetą patarčiau draugėms balsuoti už dd.: K. Petrikienę, M. Ramanauskienę, O. Jurevičienę, B. Bubliauskienę ir B. Bočkiūtę.

Drg. Petrikienė yra žinoma, kaipo rimta ir gabi veikėja, todėl ji pilnai atsakanti į P. Komitetą. Drg. Ramanauskienė darbšti ir tvirta komunistė. Drg. Jurevičienė yra atsižymėjusi, kaipo labai veikli ir rupestingą P. K. narė. Drg. B. Bubliauskienė taip pat atsižymėjusi savo veiklumu ir rupestingumu. Drg. B. Bočkiūtė yra daug pasi-

darbavusi del Susivienijimo, kaipo finansų sekretorė, ir aš manau, kad ji rupinsis Susivienijimo reikalais, budama P. Komitete.

Drg. Michelsonienė atsižymėjo tuom, kad balsavo prieš skleidimą klesinio susipratimo moterų darbininkių tarpe, budama Pild. Komitete (žiur. "M. B." N 10 š. m.), ir tokia ypata jokių budu negali užimt vietą darbininkiškos organizacijos centre. M. M. Račiūtė-Herman atsižymėjo įskundime komunistiško laikraščio "Musų Tiesos" buržuaziniam laikraščiui (žiur. Red. priedą prie d. Puišiūtės straipsnio šiame "M. B." num.). Apart to, Hermanienė LMPS. II suvažiavime balsavo prieš pakraipos rezoliuciją, reiškia ji nenorėjo, kad LMPS. eitų klesinio susipratimo keliais, kuriais ėjo ir eina LSS. (dabar LKS.). Nenorėjo, kad LMPS. turėtų ką-nors bendra su revoliuciniais tarptautiniais socialistais arba komunistais. Ir jei tokios ypatos, kaip Hermanienė ar Michelsonienė įeitų į P. K. ir pagautų įtekmę, nuvestų LMPS. pas darbininkų reikalų išdavikus, nes ir jos pačios atsimitė nuo tikrųjų socialistų-komunistų, o nuėjo su tais kapitalizmo ramsčiais, kurie dabar nori užgriebti visą Sąjungos turtą.

Ks. Baltrunytė-Karosienė turi gėrus norus, viską apsiima padaryt, bet kada reikia padaryt, to darbo nesimato. Man dirbant LMPS. centre, prisiėjo su ja turėti reikalus ir daug turėjau nesmagumų delei jos neatlikimo apsiimto darbo.

LMPS. Pild. Komitetas, sausio 26 d., 1919 m. pavedė d. K. B.-Karosienei užvest LMPS. centro kortų sistemą, kur būtų pakvituojamos kiekvienos narės mokestįs. Drg. Karosienė paėmė tą darbą, na, ir iki šiol tebedirba jį. Per visą veik metų nesuspėjo tą darbą atlikt. Neturėdama tų kortų, mokesčių blankų, nė knygų, negaliu žinoti kiek katroj kuopoj yra narių. Negaliu žinot katros narės skolingos, katros suspen-

duotos ar išbrauktos turi but, nes neturiu jokių dokumentų. Jei kuopų sekretorės praneša, kurios narės skolingos, kurios ne,—tai gerai, o jei ne, tai organas buna siunčiamas dykai.

Delei šito turėjau daug nukentėti neuztarnautų užmėtinėjimų iš kuopų ir narių pusės. Kuopų sekretorės dažnai praneša, kad tokia ir tokia narė seniai nebeprisiklauso kuopai, o organą gauna. Jos, žinoma, kaltina už tai administratorę, o administratorė, neturėdama tų kortų, negali žinot, kurios neužsimokėjusios. Kiek "Moterų Balso" buvo siunčiama dykai neužsimokėjusiom narėm, tai tik dievas težino.

Administratorė taip-pat delei to negalėjo gaut iš centro "Moterų Balsui" priklausančių pinigų už narines mokestis, nes negali žinot kiek jų priklauso. Be dokumentų negalima išrokuot, o pinigai "M. B." reikalingi. Ir kiek prašiau, tai vos dabar užbaigė tą darbą. Tas parodo ant kiek d. Baltrunytei-Karosienei apeina Susivienijimo reikalai. Na, ir jei tokia ypata įeina į P. Komitetą, tai ko galima tikėtis iš jos? Snaudulio,—daugiau nieko.

Ne vien LMPS. ji yra atsižymėjusi neveiklumu; tas pats yra ir LKS.. Ji buvo LSS. Ag. Fondo fin. sekretorė, tai nuo naujų metų iki šiol ji laikė įplaukusius pinigus nepriduotus izdininkei. Dabar prieš suvažiavimą pridavė, tai izdininkė turėjo dirbt visą dieną vien ant aukų sutraukimo į knygą. Butų kas ir daugiau pasakyt, bet užteks ir to.

Delei šitokio nesvietiško neveiklumo aš patarčiau draugėm nebalsuot už Ks. B. Karosienę. Kitos kandidatės į Pild. Kom. yra man nežinomos, užtai nieko negaliu apie jas pasakyt.

Gaila, kad centro sekretorė nepažymėjo, kuri kandidatė prie kokios kuopos priklauso. Daug yra vienodais vardais narių, todėl negalima įspėt, katra kandidatuoja.

Abidvi kandidatės į izdininkes man nežinomos, išėmus d. Žilinskiutę. Todel

nieko negaliu apie jas pasakyti. Drgė Žilinskiutė biskį užvelka darbą, bet ką darysi, gal perdaug užimta.

Ant centro sekretorės patarčiau balsuot už d. O. Šimoliuniutę, arba E. Ješkevičiutę. Drgė Z. Puišiuotė darbavosi iki šiol neblogai, bet paskutiniu metu ji labai atsitolino nuo klesų kovos pamatų. Darbininkų reikalai jai darosi vis tolimesni, ir tolimesni. Ji turbūt pati nejaučia, kaip buržuazijos banga pasigavo ją ir nešasi su savim. Labai gaila, bet deja, taip yra. Štai Spalio 4 d. 1919 m. "Boston Herald'e", kapitalistiniame laikraštyje tilpo d. Z. Puišiuotės didelis paveikslas. Po tuo paveikslu telpa ilgas draugės Puišiuotės pasikalbėjimas su to laikraščio reporteriu. Tame pasikalbėjime pripasakota d. Puišiuotės tokių dalykų, kad socialistėi ir darbininkiškos organizacijos sekretorei jokių budu nepritinka šitaip kalbėt.

Drgė Puišiuotė tame savo pasikalbėjime perstatė tam reporteriui LMPS., kaip grynai buržuazinę, patriotinę organizaciją. Tas reporteris su pasigėrėjimu aprašo, kaip daug LMPS. pasidarbavo karės laiku, šios šalies reakcijos naudai. Na ir jeigu mūsų centro sekretorė šitaip mūsų organizaciją reklamuoja svetimtaučių akyse, tai ištikrųjų mums, darbininkėms, prisieina raust už tokią reklamą. Štai tas d. Puišiuotės pasikalbėjimas, išverstas žodis žodin:

"Bostonietė Mergina Vadovauja Švietimo darbu tarp Lietuvių.

(Paveikslas)

"Panelė Zuzanna Marė Puišiuotė, nepaprastai gabi bostonietė mergina, kuri yra vadovė švietimo darbe tarp Amerikos lietuvių, 20,000 kurių gyvena viename Bostone.

"Duoti, o ne imti", yra mūsų tikslas, sakė panelė Zuzanna Marė Puišiuotė, sekretorė Lietuvių Moterų Progresyvio Susivienijimo. "Arba, geriau pasakius", ji pridurė, "mes stengiamės įgyti daugiau išsilavinimo, daugiau apšvietos, daugiau supratimo apie tai, kas gyvenime yra geriausia,

idant mes galėtume tuos dalykus perleisti savo seserims, kurios mažiau progos turėjo išsilavinti”.

Panelė Puišutė, Bostono universiteto teisių mokyklos antrų metų studentė, yra labai žavėjanti ir entuziastiška jauna moteriškė, kuri su gyvu žingeidumu kalbėjo apie svarbų darbą, kurį jinai varo tarp Bostono ir Massachusetts'o lietuvių moterų.

Augantis Susivienijimas.

“Musų Susivienijimas”, ji sakė, “turi apie 800 narių Massachusetts valstijoje ir 5000 visoje šalies organizacijoje. Rusijoje moterų apšvieta yra labai menka. Mes stengiamės lietuviams moterims parodyti reikalingą išmokyti teisingai skaityti ir kalbėti savo nuosava kalba, ypatingai išmokyti angliskai. Mes norime, kad jos išmokyti paprastos aritmetikos (skaitliavimo) ir susipažintų su mūsų pinigų sistema ir jos vertėmis, nes daugelis jų, per savo tamsumą, buna nelaimingos aukos besąžiningų vertelgų. Mes norime, kad jos šiek-tiek žinotų Amerikos ir Lietuvos istoriją, kad galėtų turėti savo pačių vaikų pagarbą, pasiekdamos amerikonių laipsnį (standard) drabužyje ir namų vedime.

“Mes nesteigiame lietuviams mokyklų. Daug geriau, kad jie eina į vakarines viešąsias mokyklas. Bet mes raginame tas mokyklas lankyti ir prisilaikyti to, ko mokina apskričių “norsės” (sesers) daktarai ir kiti naudingi tinkamo gyvenimo šaltiniai. Daugiausia tų pagalbininkų yra patys lietuviai, nes anglų kalbos žmonėms nelengva išmokyti mūsų kalbą, o mums reikia daugiau mokytojų (instruktorių), negu mes turime.

“Gal jums būtų įdomu žinoti, kad lietuvių kalba yra seniausia tebevertojama gyva kalba visoje indo-europiečių tautų šeimynoj, kuriai priguli lietuviai. Mes, ištikrųjų, esame tos pačios kilmės su pietinės Europos tautomis, bet viena po kitai užpludo slavų bangos ir mus atskyrė ir nustumė iki Baltijos pakraščio. Da milijonas lietuvių tebegyvena kaip tauta, nežiurint,

kad per šimtus metų juos spaudė lenkai, o paskui rusai. Šalį nuteriojo keturios ar penkios bangos vokiečių ir rusų armijų, kurios siautė pirmyn ir atgal per ją karės metu.

Lietuvos viltis.

Bet kaip tik taika bus pasirašyta, tai prasidės tautinis Lietuvos gyvenimas. Washingtono yra lietuvių komitetas, kuris daro planus žemdirbiniam, prekybiniam ir pramoniniam išsivystymui. Lietuva žiuri į Ameriką, kaip į vienatinę savo viltį”.

“Ar daug lietuvių nori grįžti į savo šalį, kad galėtų dalyvauti naujosios šalies išsivystyme?” buvo paklausta.

“Kai-kurie neseniai atkeliavusieji (Amerikon) to nori”, atsakė panelė Puišutė, “bet antroji ir trečioji karta nenori. Jie yra amerikoniai. Į Pensylvaniją lietuviai pradėjo atkeliauti tuomet, kaip minkštųjų anglių kasyklos ką-tik buvo atidarytos, 75 metai atgal. Į Naująją Angliją lietuviai skaitlingiau pradėjo atkeliauti 30 metų atgal. Žmonės, čia gimusieji arba vaikystėje atvežti, kurie buna išauklėti šioje šalyje, nenori iš čia išvažiuoti, jei bent kur-nekur vienas ar kitas, kuris nori grįžti, kad galėtų padėti tautiniam (šalies) išsivystymui”.

“O kuo tamsta pati užsiimi?” buvo paklausta.

“Žiemą, kuomet bunu užsiėmusi savo universitetiniais mokslais, aš sakau prakalbas Bostono apielinkėse”, sakė p-lė Puišutė.

20,000 lietuvių Bostone.

“Apie 20,000 lietuvių yra Bostone, dikčiai jų yra Worcesterij, mano gimtinėje ir Lowellyje, Lawrence, Cambridge'ui, žodžiu sakant, visoje pietinėje Naujojoje Anglijoje. Mes turime daugelį organizuotų kuopų, ir aš joms sakau prakalbas arba tveriu naujas kuopas. Visą vasarą aš dirbau tokį darbą Pensylvanijoje, Rochesteryje, Brooklyne, New Yorke, Maine ir Ohio.

“Šią savaitę aš kalbu Everetto kuopai apie motinų pareigas”; panelė Puišutė sušypsą pridurė: “Mano kalba bus paraginti jas, kad neatsiliktų nuo savo vaikų žinoji-

me ir gyvenimo bude, idant vaikai galėtų branginti savo namus. Lietuvių moteris trokšta mokintis. Ponia Margareta Michelsonienė, iš South Bostono, ir aš varome tą darbą, ir jis nuolat auga. Tverdamos naujas kuopas, mes šaukiame kruvon visus lietuvius ir lietuves, kalbame į juos kaip į draugus, rodome jiems gerumus apšvietos, kurią mes platiname. Niekuomet nėra vargo rasti moteris, mokančias angliškai, mums padėt ir kitas mokyt. Ir vaikai, kurie mokinasi mokyklose, yra pagalbininkai. Mes turime lietuvių literatūrą, kurią mes mylime, bet mūsų darbas tai vyriausiai yra amerikinizavimas. Ypač karei prasidėjus, kuomet visi mūsų laikraščiai ir vadai pasišventė aiškinimui priežasčių ir tikslų Amerikos dalyvavimo karė, tai lietuviai buvo labai patriotiški.

Visą tą darbą, pradėtą lietuvių moterų, jos varo tolyn tarp savo žmonių, ir pinigų jam suteikia (finansuoja). Bet mes norėtume gauti kiek-tiek valdžios paramos. Mes neturime pakankamai išteklių išnaudoti visas puikias savo progas”.

Tai matot, draugės, prie ko priėjo mūsų centro sekretorė. Buržuazinio laikraščio reporteriui pasigyrė esanti gera patriotė ir mus išreklamavo, kaip patriotes šios reakcioniškos šalies. Gėda LMPS. turėt tokios dvasios centro sekretorę. Todėl patariu draugėm nebalsuoti už d. Puišitę.

J. B. Šukienė.

DELEI DRG. ŠUKIENĖS PRIERAŠO.

“Moterų Balso” N 6 tilpo Pildomojo Komiteto posėdžio protokolas, bet jame buvo padaryta keletas klaidų. Norėdama tas klaidas nurodyti, aš parašiau tuo tikslu į 8-tą “Mot. Balso” num. keletą žodžių.

“Moterų Balso” redaktorė Šukienė, kuri nuo seniai jau serga savo “prierašų” liga, prie kelių mano žodžių prilipdė visą “M. B.” puslapį visokių nesąmonių, jieškodama prie manęs priekabių ir darydama grubijoniškiausių priekaištų, kuriems nebuvo nė priežasties, nė reikalo.

Protokolą rašė ne Šukienė, bet d. Baltuškienė, Pild. Kom. sekretorė. Taigi, jei mano pastabos dėl to protokolo buvo nereikalingos, tai atsakymą man duoti buvo d. Baltuškienės dalykas, o ne Šukienės.

Bet Šukienė neiškenčia nepridėjus savo dvylekio. Ji stebisi iš mano nesupratimo svarstomų dalykų ir organizacijos tvarkos. Supraskite, kad tik Šukienė tuos dalykus puikiai supranta. Ji su nusistebėjimu sušunka: “Ir tokios ypotos renkamos į tokią svarbią įstaigą—Pildomąjį Komitetą!”

Na, o kad Šukienė paskirta “Moterų Balso” redaktorė, tai visai nėra ko stebėtis! (Kodel gi Michelsonienė nepaskirta? Red.)

Aš nepapratus spjaudyt žmonėms į akis, ką taip mėgsta daryti daug suprantanti Šukienė (argi? Red.), bet jeigu ji be jokio pamato prieš mane kabinėjasi ir stebisi mano nekompetencija, norėdama tuo budu save pareklamuoti, tai atleis man “Moterų Balso” skaitytojos, kad aš pakalbėsiu ir apie jos kvalifikacijas.

Taigi pažiūrėkime, kaip pati Šukienė “supranta” svarstomus dalykus ir organizacijos tvarką. Paimsime jos pačios rezignacijos incidentą. Ji prisiuntė savo rezignaciją komitetui raštu ir Pild. Kom. suvažiavime jos visai neatsiėmė, tik sutiko pasilikti vietoj, kol bus išrinkta kita redaktorė. Sutikimas pasilikti, pats per save negali but suprasta, jog ji rezignaciją atsiima, kaip ji aiškina. Kiekvienas sąžiningas darbininkas padavęs rezignaciją pasilieka kelias savaites, kol kitas jo vieton nesurasta. Pamačiusi pranešimą, kad ji savo rezignaciją Pild. Kom. suvažiavime atsiėmusi, aš, kaip Pild. Komiteto narė, jaučiausi netik turinti teisę, bet ir pareigą paklausti, kada ir kokiū budu toji rezignacija buvo atimta, nes P. K. suvažiavime **formalio** jos atsiėmimo **nebuvo**. Ir dėl šito paklausimo Šukienė priraizgijo man visą puslapį “komplimentų”. Aš reikalą turiu su protokolo sekretore, o Šukienė man “atsakymus” duoda. Tai ve, kaip ji “supranta” svarsto-

mus dalykus ir organizacijos tvarką! (Ten buvo kalbama apie redaktorę, tai redaktorė ir atsakė. Red.)

Daug suprantanti Šukienė "aiškina", kad Pild. Komitetas dabar negalėtų pasamdyt redaktorę, nes esą jau nutarta ją referendumu rinkti. Bet rinkti redaktorę nutarta tiktai 1920 metams ir toliaus. Jeigu dabartinė redaktorė būtų pametus, Pild. Komitetas turi pilną teisę pasamdyti kitą iki rinkimų. Sulyg Šukienės supratimo, išeina taip: jeigu ji nebutų sutikus pasilikti, tai "M. Balsa" butume turėję sulaikyti, nes kitos redaktorės "neturime teisės" samdyti. Vadinasi, Šukienė "supranta" organizacijos tvarką! (P. K. gali samdyt tik tada, kada nėra jokios, bet Šukienė pasiliko ir todėl negalėjo samdyt. Red.)

Jeigu mes neturime teisės redaktorės samdyti, tai mes neturėtume taipgi teisės nę priimti, nę svarstyti jos rezignacijos. O visgi Šukienė ją mums prisuntė ir griežtai buvo atsisakiusi toliaus dirbti. Nejaugi ji norėjo pasilikti "M. B." visai be redaktorės? Šukienė turėtų nors tiek žinoti, kad rezignuoti del bile menkniekio yra nepagirtina. Del jos tos rezignacijos reikėjo šaukti Pild. Komiteto suvažiavimą New Yorke, kas LMPS. lėšavo kelias dešimtis dolerių. Tai eikvojimas LMPS. pinigų. Ir vis delto paskui ji sakosi tą rezignaciją atsiėmusi. Rezignuoti, pridaryti organizacijai nereikalingų išlaidų, paskui vėl rezignaciją atsiimti—tai vis, mat, "supratimas" organizacijos reikalų! (Nebuvo jokio reikalo del tos rezignacijos šaukt susirinkimą; jei sekretorė sušaukė, tai ne redaktorės kaltė. Red.)

Šukienė, turėdama po ranka mano rankraštį, kuomet rašė savo pastabas, negalėjo išskaityti, kur mano buvo aiškiai pasakyta, jog ji pasiliko tol, kol referendumas išrinks kitą. Išskaičius iš to visai ką kitą, ji be jokio mandagumo koliojasi ir bando mane mokinti to, ko pati nemoka, aiškinti tą, ko pati nesupranta. (Jokių kolionių nebuvo, tai išmislas. Red.)

Šukienė turėjo pilną teisę atsiimti savo rezignaciją, tik reikėjo aiškiai, žodžiu ar raštu tai padaryti; to jai nepadarius, aš turėjau teisę užklausti, kur ir kada ji ją atsiėmė. Ir jeigu ji norėjo pati man į tą klausimą atsakyti, ji galėjo atsakyti mandagiai, kaip civilizuotų žmonių daroma.

Netiesą kalba Šukienė, sakydama, buk ji nenorėjusi ir neprašiusi perkeisti savo rezignaciją. Ji pirmutinė prašė (Nebuvo reikalo prašyt, nes tai nesvarbu visai. Red.) visos netalpinti, o d. Baltuškienė tik parėmė tai. Rezignacijos ilgumas ir kiti dalykai padarė ją netinkamą spaudai, todėl ir reikėjo perrašyti.

"Viską žinanti" Šukienė nežino, jog konstitucijos straipsnis VI, paragrafas 5 sako: "Redaktorė negali dėti jokių patėmijimų bei prierasų prie oficialių organizacijos nutarimų bei pranešimų".

Baigdama, dar noriu paklausti Šukienės, kodėl ji nepildo referendumo užtvirtintų Antrojo Suvažiavimo šių nutarimų: 1) "M. B." redaktorė gali atsakyti kitiems laikraščiams tik tada, kada tie tiesioginiai palies LMPS. arba "M. B." Balsavo už 540 balsų, prieš 68. 2) "M. B." agentams duoti 35 nuošimčius; balsavo už 496 balsai, prieš 64. 3) Pavienių numerių platintojams taipgi duoti 35 nuoš.; balsavo už 515, prieš 23. 4) Paveikslas ant "M. B." viršelių turi but dedama vienodas. Balsavo 410 balsų už, prieš 140.

Šukienė šių tarimų nepildo. Tai, turbut, vis del didelio "supratimo" organizacijos tvarkos!.. (?!)

Šiuomi užbaigiu visą reikalą su Šukienė jos rezignacijos klausime. Del tokio menkniekio neužsimoka užimti tiek vietos laikraštyj (Kamgi užimat? Red.). Nesmagu, kada redaktorė iš organizacijos reikalų padaro ypatingus užsipuolimus.

M. Michelsonienė.

Nuo Redakcijos.

Visųpirma turime pasakyt, kad jokių užsipuolimų nebuvo, d. Michelsonienė kasžinką įsivaizdino. Buvo pasakyta, kad d.

Michelsonienė nesupranta organizacijos tvarkos ir mes tuoj prirodysime tą. Teisybės pasakymas nėra jokių užsipuolimų. L. M. P. S. Pild. Komiteto posėdyje, kada buvo svarstomas redaktorės rezignacijos klausimas, pirmininkė d. Petrikenė užklauskė ar redaktorė nesutiktų pasilikti ant toliau, reiškia, ar neatsiimtų rezignaciją. Redaktorė atsakė: "Gerai, pasiliksiu. Greitai bus rinkimai, tai galėsite išsirinkti geresnę". Ar ne taip buvo atsakyta? Na, tai ką tas reiškia, ar ne rezignacijos atsiėmimą? Kokio kito atsiėmimo d. Michelsonienė nori? Gal ji manė, kad atsiimt rezignaciją, tai reikia atsiimt tą popierą, kur rezignacija buvo parašyta. Ne, atsiimt rezignaciją reiškia sutikt dirbti ant toliau, o popierą su rezignacija atsiimt negalima, nes dėl formalizmo ta rezignacija turėjo tilpti organe. Na, ar tai reiškia supratimą organizacijos reikalų iš Michelsonienės pusės? To paprasto dalykėlio ji negali suprast.

Redakcija dėjo prierasą prie Michelsonienės tų "pataisymų" delto, kad ten buvo kalbama apie redaktorės rezignaciją, na, o kas gali geriausia žinot apie tą rezignaciją, jei ne pati redaktorė? Juk redaktorė geriausia žino ar ji atsiėmė savo rezignaciją ar ne. Michelsonienė sako, kad redaktorė neturi teisės dėt prierasų prie oficialių tarimų. Taip, neturi; bet ar Michelsonienė ir savo pastabas vadina tarimais? Mes P. Komiteto vienos narės pastabas nevadiname tarimais, todėl ir dėjome prierasą. Kur ir kada buvo dedami redakcijos prierasai prie oficialių tarimų? Tegul Michelsonienė prirodo.

Michelsonienė klausia, kodėl redaktorė nepildo LMPS. II suvažiavimo sekančių tarimų: 1) "M. B." redaktorė gali atsakyti kitiems laikraščiams tik tada, kada tie tiesioginiai palies Liet. Mot. Pr. Sus. arba "Mot. Balsą" Red. neatsakinėja jokiems laikraščiams, ji tik kritikuoja tuos laikraščius, o kritikuot laikraščius tas tarimas nedraudžia, todėl "M. B." redaktorė jį ir nesulaužė.

LMPS. II suvažiavime tulos social-patriotės norėjo uždaryt "Moterų Balsui" burną, kad jis negalėtų kritikuot social-išdaviškių laikraščių, bet jos taip nelemtai suformulavo tą tarimą, kad jis visai nedraudžia "M. Balsui" kritikuot tuos darbininkų reikalų išdavikus ir bereikalo Michelsonienė prikiša mums tą tarimą.

2) "M. B." agentams duoti 35 nuoš. yra suvažiavimo nutarta, bet tegul Michelsonienė atsiverčia "M. B." N 6 š. m., puslapi 184 ir pažiuri P. K. tarimą 16-tą. Kas ten pasakyta? "M. B." agentams duoti po 25c nuo kiekvienos metinės prenumeratos, o už pavienius numerius—25 nuoš." Tai ką, ar redaktorė laužo II suvažiavimo tarimą, ar Pild. Komitetas? Pati Michelsonienė buvo tame P. K. posėdyje, kada tas buvo nutarta, ir da sako, kad red. laužo tarimus.

4) "Paveikslas ant "M. B." viršelių turi but dedamas vienodas". Ogi pati Michelsonienė tame pačiame P. K. posėdyje nurodinėjo, kad vienodą paveikslą dėt nėra praktiška, kad greičiau parsiduoda laikraštis kada buna vis nauji paveikslai, ir dabar ji drįsta sakyt, kad redaktorė nepildo tarimų! Argi reikia begėdiškesnio užsipuolimo?

Juk redaktorė-administratorė klausė tada Pild. Komiteto, ar dėt vienodą paveikslą, ar skirtingus, ir P. K. patarė dėt skirtingus, kol kuopos ne pareikalauš, kad būtų dedamas vienodas. Iki šiol kuopos nereikalavo ir todėl buvo dedami skirtingi paveikslai. P. K. tarimuose nėra šito įdėta delto, kad buvo tai vien patarimas redaktorei, o ne griežtas reikalavimas.

Na, tai aišku dabar kaip Mich. supranta tarimus. Pati dalyvauja tarimuose P. Komiteto, ir kada redaktorė pildo P. K. tarimus, tai ji rėkia, kam redaktorė nepildo II suvažiavimo tarimus, kuriuos P. K. yra reformavęs. Kodėl Mich. neatsineša I suvažiavimo tarimų ir nereikalauja, kad redaktorė pildytų. Ji nežino nei to, kad vėlesnis organizacijos tarimas priešingas pirmesniui, panaikina tą pirmesnį, ir jis neturi vertės, todėl ir nereikia jį pildyt.

**LMPS. CENTRO IŽDO
APYSKAITA.**

Iplaukos spalio mėn. 1919 m.,
už įstojimą, narines ir mokesčių
knygeles.

kp.	
83, New Britain, Conn. . .	1.80
66, Los Angeles, Cal.	3.45
63, Nanticoke, Pa.	2.15
65, Rumford, Me.	1.65
22, Montello, Mass.	8.60
71, Benld, Ill.	1.50
4, Elizabeth, N. J.	3.70
78, Burlington, N. J.75
76, Camden, N. J.	3.95
88, Pittston, Pa.	1.35
40, Lewiston, Me.	4.20
62, Shenandoah, Pa.	4.70
2, Worcester, Mass.	3.30
24, Cleveland, Ohio.	7.65
53, Plymouth, Pa.	1.50
5, Rockford, Ill.	4.15
72, Kenosha, Wis.	6.60
25, Roseland, Ill.	2.45
75, St. Clair, Pa.	1.50
30, Bridgewater, Mass.	2.40
15, Ansonia, Conn.	1.80
60, Pittsburgh, Pa.	2.20
28, Baltimore, Md.	5.95
34, Fitchburg, Mass.	5.70
23, Binghamton, N. Y. . .	6.00
85, Nashua, N. H.	4.05
87, Clinton, Ind.	3.10
86, Herrin, Ill.	1.95
1, Brooklyn, N. Y.	12.55
65, Rumford, Me.	3.50
49, Brighton, Mass.	4.60
12, Waterbury, Conn.	4.05
66, Los Angeles, Cal.	2.70
55, Haverhill, Mass.	2.40
11, Philadelphia, Pa.	3.30
74, Hazleton, Pa.	1.50
64, Great Neck, N. Y.	4.40
47, Waukegan, Ill.	10.95
22, Montello, Mass.	7.50
26, Rochester, N. Y.	8.20
90, Girardville, a.	2.35
50, Gardner, Mass.	7.90
42, New Haven, Conn.	3.00
80, Philadelphia, Pa.	5.35
37, Grand Rapids, Mich. . .	2.85
2, Worcester, Mass.	10.20
61, Lowell, Mass.	3.40
13, So. Boston, Mass.	9.15
71, Benld, Ill.	3.25
70, Racine, Wis.	2.60
57, Carnegie, Pa.	2.55
51, Collinsville, Ill.	5.85
72, Kenosha, Wis.	2.35
78, Burlington, N. J.	1.00

75, St. Clair, Pa.	1.35
47, Waukegan, Ill.	35.60
41, Akron, Ohio.	6.90
Mok. knygeles75
16, Springfield, Ill.	2.75
38, Paterson, N. J.	1.50
55, Haverhill, Mass.	5.25
9, Chicago, Ill.	14.80

Viso \$292.00
Spalio 1 d. buvo izde \$2,282.74

Viso \$2,574.74

Išlaidos spalio mėn. 1919 m.:
Perduota "M. B." izdan
LMPS. II Suvažiavimo pas-
kirtus pinigus \$400.00
LSS. Spaustuvei už 2,000 kor-
tų narių mokesčių sutrauki-
mui ir 200 index kortų, tų pa-
čių kortų tvarkymui 8.00
K. B. Karosienei už užvedimą
kortų sistemos LMPS. narių
mokesčių kvytavimui ir 2 ca-
binets tų kortų laikymui 35.00

Viso \$443.00
Buvo izde \$2,574.74
Išleista 443.00

Lieka pas centr. izd. \$2,131.74
J. B. Šukienė,
LMPS. Fin. Sekr.

KAS REMIA "MOT. BALSĄ"?
LMPS. 46 kp. Phila., Pa. pa-
aukavo "M. B." fondan \$10.00.
LMPS. 78 kp. Burlington, N.
J. paaukavo \$5 "M. B.". Viso
\$15.00. Ačiu kuopoms už rėmi-
mą. "M. B." Administracija.

VISIEM AGENTAM.
Visi agentai ir platintojai "M.
Balso", jei turite neparduoto
"M. B." paskutinį numerį 10 š.
m., malonėkite sugrąžinti "M.
B." Administracijai, nes mums
tas numeris labai reikalingas.
"M. B." administracija.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.
V. Maisiejutei ir E. Kaupiu-
tei.—Protokolų negalėjome įdēt,
nes pervėlai prisiuntėt. Tilps se-
kanciamė num.
S. Balčiūniui.—"Meilė ir Šei-
myna", sunaudosime. Ačiu.
H. Savickienei ir M. Zaldokui.

--Jūsų raštus peržiūrėsime. Ačiu.
Ivonėliui ir O. Samulioniutei.
—Jūsų raštus sunaudosime. Ačiu.
Visiems korespondentams, ku-
rių korespondencijos netilpo:—
Malonėkite atleisti, kad dėl vie-
tos stokes, negalėjome įdēt jūsų
korespondencijų. Kurios nepa-
sens, įdėsime į sekamą num.

KLAIDOS ATITAIŠYMAS.
"Mot. Balso" N 9 LMPS. V
Rajono 3-čios konferencijos, įvy-
kusios 20 d. liepos protokole
įvyko klaidos, kurias čia atitai-
sau: 1) Pažymėta, kad nuo 14
kp. tik 2 delegatės, o turėjo but
3,—nepaminėta delegatė J. Stan-
kiutė; 2) Komisijoje rengimo
rankų darbo parodos įėjo 5 drau-
gės, o parašyta tik 4, nepaminė-
ta d. V. Vyturienė, kuri įeina
ton komisijon; 3) Nepažymėta,
kad sekanciai konf. laikyti vieta,
didžiama balsų paskirta Balti-
more, Md..

Labai nesmagu, kad į proto-
kolą įsikverbė tiek daug klaidų,
todėl nors šiuomi šiek-tiek ati-
taisau. S. Tarvydaitė,
LMPS. V Raj. Sekr.

VIEŠAS ATSIPIRAŠYMAS.
Mes, žemiau pasirašiusios, kai-
po L. M. P. S. 17 kp. komitetas,
perprašom d. K. Rutkų už atsi-
tikusį incidentą per prakalbas,
surengtas 13 d. spalio, kuris at-
sitiko ačiu kai-kurių mūsų narių
nežinojimui ir už kurį atsitiki-
mą mes pasmerkiame tokį pasiel-
gimą savo narių.

Manome, kad d. Rutkus ne-
palaikys blogo savo omenėj apie
mūsų LMPS. 17 kuopą ateity-
je ir leis tą incidentą nueiti už-
mirštyn.

Org. M. Vengrinauskienė,
Prot. rašt. V. Kasparkienė.

PRANEŠIMAS.
Susidėjus gyvenimo aplinky-
bėms taip, kad man su prakal-
bom yra sunku kur-nors išva-
žiuoti, todėl šiuomi pranešu L.
M. P. S. kuopoms, kad šį sezo-
ną manęs su prakalbam nekviestų,
išskiriant tas vietas, kur esu
nuo seniau pasižadėjęs.
Draugiškai, K. Petrikienė.

JUOKAI

Ar tai ne juokai, kad kai-kurie žemių pardavėjai visai garsina melagingai. Taigi, jei manai pirkt sau žemės, tai parašyk į Amerikos Ukininko Redakciją, o dažinosi jų melagystes, ir jų girimus. Vienas sako: "Pas mus yra jau 400 lietuvių", kitas sako, —480. Kitas dar sako: "Pas mus ant kožnos farmos upelis ir žvyrinis kelias". O tai tiek nėra visoj Mich. valstijoje. Juk "Ukininkas" geriau žino visus ir žino, kur geresnė vieta dėl gyvenimo. Šimet daug pirkto per "Ukininką", bet, "Ukininkas" tik parodo farmas, o pirkikas derasi su savininku, kaip nori, o agentas neprileidžia jus prie savininko. Lietuviai! Kad ir nuvažiuosit, tai nepirkit tol, kol gausit su savininku pa-

sikalbėt. O jei ne, tai važiuokit į "Ukininko" redakciją. Parašykite laiškučių, o prisiųs jums "Ukininką" ir Farmų listą tik-ką naujai sutaisyta. Pas mus dar nauja kolonija, tai dar galima pirkt geras, neišrinktas farmas ir arti miestų ir gerų pozicijų. Adresuokit įdėdami stampą:

Amerikos Ukininkas
Box 96, Hart, Michigan.

GASPADINĖS!

Ar laukiat Kalėdų, ar laukiat Kučios?

Ar busit be Lietuviško medaus ant metinių švenčių? Mes tik vienintėliai pardavėjai tikro ne fabrično medaus. Supiltas į naujas blekines po 5 svarus. Kaina \$1.85. Didesni orderiai pigiau. Adresuokite įdėdami stampą taip: Amerikos Ukininkas, P. O. Box 96, Hart, Michigan.

PRANEŠIMAS.

Jau galima gauti įdomiausią lietuvių kalboj knyga "MEILĖ ir DAILĖ". Tai didžiausia lietuvių kalboje knyga apie meilę. Su 19 parinktų paveikslų Kaina \$1.00. Pinigus siųskite popieriniais doleriais, money orderiais ar bankos čekiais. Reikalaukite šiuo adresu: Al. Margeris, 2023 St. Paul Ave., Chicago, Ill.

P. S. Progresisčių kuopoms duodu didelį nuolimtį.

"MOT. BALSO" KOMPLETAL.

Jau galima užsisakyti "Mot. B." kompletus 1918 metų. Puikiuose apdaruose lešuoja tiktai \$2.50. Senųjų, 1917 m. "M. B." kompletų taip-pat galima dar gauti ta pacia kaina.

Visos LMPS. kuopos turėtų nusipirkti nors po 1 kompleta "Mot. Balso", nes tai yra dokumentas, kuriuo galima naudotis per daugelį metų.

Narės, ypatingai naujosios, turėtų taipgi nusipirkti po gražiai ap-taisyta "Mot. Balso" kimpleta.
"Mot. Balso" Administracija.

STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912.

Of "Motery Balsas" (The Women's Voice) published monthly at Philadelphia, Pa. for October 1, 1919.
State of Penna.

County of Philadelphia.

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared Miss. J. Benes, who having been duly sworn according to law, deposes and says that she is the Editor of the "Motery Balsas", and that the following is, to the best of her knowledge and belief, a true statement of the ownership, management (and if a daily paper, the circulation), etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 443, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are:

The Lithuanian Women's Progressive Alliance of America.

Editor J. Benes, 219 N. 58th St., Philadelphia, Pa.
Managing Editor Miss. J. Benes, 219 N. 58th St., Philadelphia, Pa.

Business Manager Miss J. Benes, 219 N. 58th St., Philadelphia, Pa.

2. That the owners are: (Give names and addresses of individual owners, or, if a corporation, give its name and the names and addresses of stockholders owning or holding 1 per cent or more of the total amount of stock) None; Paper is published not for pecuniary profit. Its officers consists off: Executive Committee, profit. Its officers consists off: Editor J. Benes, 219 N.

58th St., Phila., Miss S. M. Puishea, 16 Whitney St., Worcester, Mass. and Treasurer, Miss H. Zilins, 12 Pleasant St., Rochester, N. Y.

3. That the known bondholders, mortgagees and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgagees, or other securities are: (If there are none, so state.) None.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in case where the stockholder or security holder appear upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustee, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fine owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the six months preceding the date shown above is (This information is required from daily publication only.)

J. BENES

Sworn to and subscribed before me this 26 of September, 1919,

HANS WENIGER,

(Seal) Notary Public

(My commission expires Febr. 12, 1921).